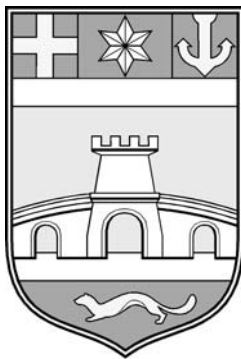

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE
IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM
OD 2007. DO 2015. GODINE NA
PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2014. GODINI**

Podnositelj

*Povjerenstvo za provedbu
Nacionalne strategije izjednačavanja
mogućnosti za osobe s invaliditetom
od 2007. do 2015. godine na području
Osječko-baranjske županije*

Osijek, rujna 2015.

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE
IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM
OD 2007. DO 2015. GODINE NA
PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE U 2014. GODINI**

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je u lipnju 2007. godine *Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine* ("Narodne novine" broj 63/07.) s ciljem napretka te daljnjeg snaženja zaštite prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, a potvrđujući pravo svih građana da ravnopravno sudjeluju u svim segmentima društva i nesmetano raspolazu svojim zakonskim i ustavnim pravima.

Zadaća je Nacionalne strategije uskladiti sve politike djelovanja na području zaštite osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini, ali i svim trendovima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom.

Cilj Nacionalne strategije je učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenijim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu, poštivanje urođenog dostojanstva i uvažavanje posebnih interesa te sprječavanje bilo kakve diskriminacije i snaženje svih oblika društvene solidarnosti.

Ona se naslanja na već uspostavljene okvire, kao i iskustva u provedbi Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine kojom su stvorene osnove za osiguranje i promicanje prava osoba s invaliditetom, ali uz traženje novih rješenja za osiguravanje sveobuhvatnog pristupa u svim područjima od interesa za osobe s invaliditetom, kao što su: obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu, te međunarodna suradnja.

Kroz sva ova područja Nacionalnom strategijom je predviđeno poduzimanje niza sustavnih mjera, a za provođenje velikog dijela tih mjera zadužene su, uz tijela državne vlasti, strukovne organizacije i civilni sektor te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Napominje se da su zakonom definirane konkretne obveze, kako županija, tako gradova i općina (primjerice u pogledu brige o djeci predškolske dobi, školstva, zdravstva, prometne povezanosti itd.), a Nacionalnom strategijom tim obvezama jedinstveno je pristupljeno kada su u pitanju nositelji pojedinih aktivnosti. Dakle, u svakom pojedinom slučaju, neovisno o zakonskoj obvezi, kao nositelji aktivnosti utvrđene su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je 3. listopada 2008. godine prvo Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije, a potom i 15. srpnja 2013. novo Rješenje u novom sazivu Skupštine Županije ("Županijski glasnik" broj 6/13.). Zadaće Povjerenstva su pripremanje Programa provedbe mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije, usklađivanje i praćenje provedbe Programa i o tome izvještavanje Ministarstva socijalne politike i mladih, Županijske skupštine i prema potrebi drugih tijela i provođenje drugih aktivnosti vezanih uz izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom odnosno uz provedbu Nacionalne strategije.

Uvažavajući činjenicu da su mjere Nacionalne strategije zapravo sveobuhvatan pristup svim društvenim područjima od interesa za život osobe s invaliditetom (obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu te međunarodna suradnja) pri osnivanju Povjerenstva vodilo se računa i o njegovu sastavu kako bi u potpunosti moglo ispuniti svoju zadaću.

Povjerenstvo ima predsjednika i deset članova koje imenuje Skupština Osječko-baranjske županije i to iz područja: stanovanja, mobilnosti i pristupačnosti, profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada, socijalne skrbi i zaštite obitelji, zdravstvene djelatnosti, odgoja i obrazovanja, kulture, politike i javnog života, informiranja, komunikacija i podizanja razine svijesti, športa te udruge osoba s invaliditetom.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo na dan 30. siječnja 2014. godine u Republici Hrvatskoj bilo je 510 274 osoba s invaliditetom, od čega 308 060 muškaraca (60%) i 202 214 žena (40%), stoga osobe s invaliditetom čine 12% ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 268 803 (52,7%) je u radno aktivnoj dobi od 19 do 64 godine, u dobnoj skupini iznad 65 godina je 199 483 (39,1%) osoba, dok je u dječjoj dobi od 0 do 19 godina njih 8,2%.

Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji s udjelom od 29% od ukupnog broja osoba s invaliditetom. Najveći udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije je u Krapinsko-zagorskoj županiji, s time da je najviši udio osoba s invaliditetom u dječjoj dobi u Koprivničko-križevačkoj županiji dok je u radno aktivnoj te u dobi iznad 65 godina u Krapinsko-zagorskoj županiji.

U **Osječko-baranjskoj županiji** na dan 30. siječnja 2014. godine ukupni broj osoba s invaliditetom iznosio je 32 455, 20 733 muškarci (64%) i 11 722 žene (36%), stoga osobe s invaliditetom čine 10,6% ukupnog stanovništva Županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 18 787 (58%) je u radno aktivnoj dobi.

Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalenciju za dobnu skupinu 65+, ispod prosjeka za dobnu skupinu do 19 godina te ispod prosjeka za radno aktivnu dobnu skupinu.

Prema dostupnim podacima o obrazovanju, 73% osoba s invaliditetom nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje, njih 21% ima srednju stručnu spremu, dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje ima ukupno 4% osoba s invaliditetom.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo iz novoformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom, u Osječko-baranjskoj županiji je 621 zaposlenih osoba s invaliditetom, od čega je 68% muških i 32% ženskih osoba.

Najčešća zvanja kod zaposlenih osoba s invaliditetom su NKV radnik, trgovac, automehaničar te strojobravar.

Prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, osobe s invaliditetom u najvećem broju 73,6% žive u obitelji, njih 23,4% živi samo, samo 0,6% osoba s invaliditetom ima udomitelja ili skrbnika, a 146 osoba s invaliditetom žive u ustanovi.

U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 17% osoba s invaliditetom. Oko 55% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu. Najveći broj osoba ostvaruje svoja prava iz statusa osobe s invaliditetom putem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U Osječko-baranjskoj županiji u Registar osoba s invaliditetom pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 3 089 osoba s time da je veći broj muških osoba (60%).

Postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju te poremećaji govorno-glasovne komunikacije i specifične poteškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja.

Potpuna odgojno-obrazovna integracija s prilagođenim nastavnim postupcima najčešći je oblik njezinog specificiranog provođenja. Ukupno 6 265 osoba s invaliditetom (19%) vještačeno je u sustavu socijalne skrbi.

U Osječko-baranjskoj županiji živi 6 296 branitelja s invaliditetom te 720 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II. svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

II. MJERE I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM OD 2007. - 2015. GODINE

Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. - 2015. godine sadrži 15 područja djelovanja: obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu te međunarodna suradnja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su nositelji tj. sunositelji mjera i aktivnosti u navedenim područjima.

ŽIVOT U ZAJEDNICI

Cilj je omogućiti osobama s invaliditetom neovisnije planiranje života te osigurati mogućnost da osobe s invaliditetom odaberu svoje mjesto boravka na ravnopravnoj osnovi s drugima. Također se želi postići širok raspon kvalitetne podrške na razini zajednice kako bi se osobama s invaliditetom omogućila sloboda izbora i odgovarajuća kvaliteta života u zajednici.

Mjere:

1. Osigurati usklađeni pristup u pružanju kvalitetnih usluga podrške u zajednici;
2. Osigurati kvalitetne usluge u zajednici te alternativne oblike smještaja koji omogućavaju prijelaz iz smještaja u ustanovama na život u zajednici;
3. Osigurati dopunske usluge i druge kapacitete s ciljem potpore obitelji;
4. Edukacija djelatnika javnih službi s ciljem kvalitetnijeg uključivanja osoba s invaliditetom u život zajednice.

ODGOJ I OBRAZOVANJE

Cilj je razvijati sveobuhvatni sustav odgoja i obrazovanja koji može odgovoriti na različite potrebe svojih polaznika u njima bliskoj sredini; osigurati dostupnost redovnog odgojno-obrazovnog sustava na svim razinama; osigurati podršku učenicima integriranim u redovno obrazovanje uz zajedničko djelovanje specijaliziranih ustanova; osigurati trajni profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih djelatnika na svim razinama za stjecanje kompetencija za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom; osigurati planiranje obrazovanja i osposobljavanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom sukladno njihovim mogućnostima i zahtjevima tržišta rada te razvijati partnerstvo odgojno-obrazovnih ustanova s obitelji, lokalnom zajednicom, civilnim sektorom i tržištem rada.

Mjere

1. Osigurati cjeloživotno učenje osobama s invaliditetom s ciljem učinkovite prohodnosti između faza obrazovanja te između obrazovanja i zapošljavanja;
2. Podupirati suradnju između državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi omogućavanja jednakosti pristupa predškolskom odgoju i školovanju na svim razinama, s posebnim naglaskom na unapređenju stanja u manjim sredinama (seoska, otočna, brdsko-planinska, demografski ugrožena i ratom pogođena područja);
3. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju;
4. Uključiti djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom u postupke donošenja odluka koje utječu na njihov život.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Cilj je osigurati zadovoljavanje zdravstvenih potreba osoba s invaliditetom, uključiti potrebe osoba s invaliditetom u informativne materijale zdravstvenog obrazovanja i kampanje javnog zdravstva; djelovati u smjeru pristupačnosti javnih i privatnih zdravstvenih ustanova i kapaciteta da bi se osiguralo pružanje dobro opremljenih i kompetentnih zdravstvenih usluga, uključujući mentalno zdravlje, psihološku podršku, izvanbolničko i bolničko liječenje za zadovoljenje potreba osoba s invaliditetom; osigurati jednak pristup zdravstvenim uslugama ženama s invaliditetom, uključujući posebice preporođajno, ginekološko savjetovanje i liječenje te savjete u vezi s planiranjem obitelji; osigurati sustavno informiranje u vezi s individualnim zdravstvenim potrebama ili uslugama, u obliku razumljivom osobama s invaliditetom; obrazovati zdravstvene radnike razvijanjem svijesti o invaliditetu zajedno kako bi koristeći svoje znanje i metode bili u najboljoj mjeri osposobljeni za zadovoljavanje konkretnih potreba osoba s invaliditetom.

Mjere:

1. Pratiti podatke o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurozicima i iste implementirati;
2. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za gluhe i slijepe osobe u zdravstvenim ustanovama;
3. Opremiti zdravstvene ustanove i rehabilitacijske centre potrebnim funkcionalnim pomagalicama.

SOCIJALNA SKRB I MIROVINSKO OSIGURANJE

Cilj je osigurati pretpostavke primjerenoga životnog standarda osobama s invaliditetom te dodatna financijska sredstva s ciljem stvaranja uvjeta za zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Mjera:

1. Razviti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih roditelja.

STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

Cilj je postupno uspostaviti pristupačno okruženje osobama s invaliditetom primjenom načela Univerzalnog dizajna, izbjegavajući na taj način stvaranje novih zapreka, omogućiti dostupnost prijevoza za sve osobe s invaliditetom te osigurati primjenu suvremenih tehnologija.

Mjere:

1. Osigurati pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti;
2. Osigurati pristupačnost javnog prometa;
3. Osigurati primjenu potpornih tehnologija radi unapređenja mobilnosti osoba s invaliditetom;

4. Osigurati posebnu proračunsku poziciju na kojoj će se iskazivati planirana i utrošena financijska sredstva za uklanjanje građevinskih i drugih prepreka;
5. Poticati razvoj Univerzalnog dizajna;
6. Osigurati različite oblike pomoći na području komunikacije osobama s invaliditetom kako bi se olakšao pristup javnim objektima i prostorima otvorenim za javnost;
7. Unaprijediti informatičku pismenost osoba s invaliditetom.

PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOŠLJAVANJE I RAD

Cilj je promicati aktivnu participaciju osoba s invaliditetom u području profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada, poticati stjecanje znanja, vještina i navika potrebnih za zapošljavanje i zadržavanje posla, provoditi zapošljavanje uz podršku, poticati alternativne oblike rada, poticati uključivanje u rad u radnim centrima.

Mjere:

1. Osigurati mehanizme zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom;
2. Osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja, odgovarajućih oblika zapošljavanja i zadržavanja zaposlenja osoba s invaliditetom na svim razinama;
3. Poticati dodjelu državnih poticaja gospodarskim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom.

PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD NASILJA I ZLOSTAVLJANJA

Cilj je omogućiti osobama s invaliditetom učinkovit pristup pravosuđu na ravnopravnoj osnovi s drugim osobama; osigurati osobama s invaliditetom zaštitu i promicanje ostvarivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda na ravnopravnoj osnovi s drugim osobama; uspostaviti učinkovitu zaštitu od svih oblika nasilja i zlostavljanja.

Mjere:

1. Pružati osobama s invaliditetom odgovarajuću stručnu pravnu pomoć na svim razinama;
2. Organizirati seminare u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom za borbu protiv svih oblika nasilja;
3. Uklanjati stereotipe o oštećenju kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kao mogućem uzroku nasilja nad njima te se boriti protiv njihova stigmatiziranja.

INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI

Cilj je osigurati dostupnost primanja i odašiljanja informacija u skladu sa specifičnostima potreba i mogućnosti osoba s invaliditetom; povećati neovisnost u komuniciranju i informiranju osoba s invaliditetom, a time i samostalnost i kvalitetu života općenito; osigurati razinu svijesti u društvu koja će omogućiti osobama s invaliditetom da ostvaruju svoja prava i sudjeluju u svakodnevnom životu zajednice kao punopravni, aktivni članovi društva.

Mjere:

1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i prosljeđivanje informacija prema izboru pojedinca - osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva;
2. Koristiti nove tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom;
3. Jačati svijest o tome da same osobe s invaliditetom mogu najbolje zastupati svoje interese, podizati razinu svijesti o invaliditetu i pravima osoba s invaliditetom unapređivanjem stavova prema osobama s invaliditetom kao aktivnim i potpunim članovima društva;

4. Podizati javnu svijest o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu.

SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU

Cilj je omogućiti razvitak i afirmaciju kreativnih mogućnosti osoba s invaliditetom te im omogućiti ravnopravno uključivanje u kulturni život, zajedno s drugim sudionicima; omogućiti pristup osoba s invaliditetom ustanovama u kulturi (muzeji, galerije, kazališta, kina, koncertne dvorane i drugo) te praćenje njihovih programa uz uporabu suvremenih tehničkih dostignuća; omogućiti osobama s invaliditetom pristup i/ili stručnu informaciju, odnosno doživljaj kulturne baštine (povijesnih građevina, lokaliteta, umjetnina, tradicijske materijalne i nematerijalne baštine); poticati sudjelovanje sponzora i donatora pri provedbi programa i manifestacija udruga osoba s invaliditetom.

Mjere:

1. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom;
2. Osigurati sudjelovanje kazališnim i drugim umjetničkim solistima i skupina osoba s invaliditetom na redovitim kulturnim manifestacijama (festivalima, smotrama i drugim kulturnim manifestacijama) pod jednakim uvjetima;
3. Poticati umrežavanje i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini;
4. Senzibilizirati javnost za umjetnički rad osoba s invaliditetom;
5. Poticati i uspostavljati suradnju s potencijalnim sponzorima i darovateljima (tvrtke, trgovačka društva, privatni poduzetnici, banke i drugi društveni i gospodarski subjekti);
6. Izmijeniti propise s ciljem osiguravanja jednakih mogućnosti osobama s invaliditetom u kulturi.

SUDJELOVANJE U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU

Cilj je stvarati pretpostavke za okruženje u kojemu će osobe s invaliditetom moći sudjelovati u političkom životu kao ravnopravni građani; promicati sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim oblicima javnog života i svim procesima političkog odlučivanja na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; uključivati osobe s invaliditetom i nevladine organizacije osoba s invaliditetom u pripremanje mjera javnih politika koje se odnose na osobe s invaliditetom; promicati sudjelovanje osoba s invaliditetom u radu političkih stranaka; povećati zastupljenost osoba s invaliditetom u predstavničkim tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nacionalnoj razini; promicati sudjelovanje žena, mladih osoba s invaliditetom u političkom djelovanju na svim razinama.

Mjere:

1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnih ili nacionalnoj razini;
2. Informirati predstavnike zakonodavne i izvršne vlasti, državne i javne službenike te širu javnost o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice;
3. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama;
4. Osigurati dodatnu formalnu i neformalnu edukaciju osoba s invaliditetom s ciljem osnaživanja za uključivanje u javni i politički život.

III. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Tijela državne uprave tijekom 2014. godine na području Osječko-baranjske županije nisu bila uključena u provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom stoga koordinacija nije ostvarena. Veliki broj jedinica lokalne samouprave nije dostavilo izvješće o provedbi Nacionalne strategije, njih 23 od 42. Od ukupno 19 koji su odgovorili na poziv da dostave izvješće 4 općine odgovorile su da nisu provodile Strategiju (općine Antunovac, Donja Motičina, Podgorač i Punitovci).

U 2014. godini nastavljeno je razvijanje partnerskog odnosa Županije i organizacija civilnog društva te predstavnika osoba s invaliditetom u procesu provedbe mjera kao i prethodne 2013. godine.

Općine Čeminac, Draž, Drenje, Erdut, Ernestinovo, Feričanci, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Koška, Levanjska Varoš, Marijanci, Petlovac, Podravska Moslavina, Popovac, Satnica Đakovačka, Strizivojna, Šodolovci, Trnava, Viljevo, Viškovci, Vladislavci, Vuka te grad Valpovo jedinice su lokalne samouprave Županije koje nisu dostavile izvješće o provođenju mjera i aktivnosti iz Nacionalne strategije.

Preostale jedinice lokalne samouprave, koje su dostavile traženo izvješće, kao razloge za neprovođenje mjera i aktivnosti navode nedostatna financijska sredstva u općinskom proračunu te problem nedostatka kadrova koji bi provodili navedene mjere i aktivnosti.

Općine napominju kako ne osporavaju važnost i nužnost bolje skrbi za osobe s invaliditetom, kao i osiguravanja uvjeta za njihovu veću socijalnu uključenost no da, uz postojeći način financiranja lokalne samouprave, manje općine, slabijega fiskalnog kapaciteta, ne mogu na odgovarajući način pristupiti provedbi Nacionalne strategije.

O provedbi mjera iz Nacionalne strategije u 2014. godini izvješće su dostavile sljedeće općine i gradovi:

Općina Bilje je tijekom 2014. godine ostvarila suradnju i financijski podupirala redovan rad sljedećih udruga: HVIDR-u Bilje s 9.226,94 kuna, Udrugu gluhih i nagluhih s 3.500,00 kuna te Udrugu Korak s 1.000,00 kuna. Izgrađen je vrtić prilagođen potrebama djece i roditelja s invaliditetom kao i kružni tok gdje se prilikom izgradnje osigurala dostupnost javnog prometa osobama s invaliditetom.

Općina Bizovac je u 2014. godini jednokratnom financijskom pomoći u iznosu od 7.500,00 kuna financirala obitelj čiji je član osoba s invaliditetom.

Općina Čepin je financirala s 5.000,00 kuna Udrugu športskih ribolovaca ratnih vojnih invalida i branitelja iz Domovinskog rata Čepin-Ivanovac, za njihov redovan rad.

Općina Darda financirala je s 8.000,00 kuna redovan rad udruga osoba s invaliditetom. Od toga Udrugu "Baranjsko Srce" s 1.000,00 kuna, Udrugu roditelja djece oboljelih od malignih bolesti "Moje dijete" s 1.000,00 kuna, Udrugu za djecu i odrasle s reumatičnim oboljenjima "Put do zdravlja" s 1.000,00 kuna, Udrugu gluhih "Slavonac" s 1.000,00 kuna, Udrugu slijepih s 1.000,00 te HVIDR-u Baranja s 3.000,00 kuna.

Općina Đurđenovac financirala je redovan rad Udruge hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a Đurđenovac s 3.066,60 kuna te Udruge HVIDRA Đurđenovac u iznosu od 65.819,38 kuna.

Općina Gorjani je u 2014. godini sufinancirala zapošljavanje jedne osobe s invaliditetom u iznosu od 42.607,56 kuna.

Općina Magadenovac kontinuirano provodi mjere financiranja udruga osoba s invaliditetom. Tijekom 2014. godine za tu je mjeru ukupno utrošeno 5.000,00 kuna. Sufinanciran je redovan rad slijedećih udruga: Udruge paraplegičara i tetraplegičara s 500,00 kuna, HVIDRA-e Donji Miholjac s 2.000,00 kuna, Udruge gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije s 1.000,00 kuna, Udruge gluhih i nagluhih osoba Našice s 500,00 kuna te Udruge osoba oboljelih od dijabetesa Donji Miholjac s 1.000,00 kuna.

Općina Petrijevci je osigurala financijsku pomoć od 7.500,00 kuna za plaćanje prijevoza jednog učenika, osobe s invaliditetom te financirala redovan rad HVIDR-e Petrijevci s 500,00 kuna i Udruge gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije s 500,00 kuna.

Općina Semeljci financirala je redovan rad Udruge "Duga" s 19.128,24 kuna.

Grad Beli Manastir je u 2014. godini sufinancirao redovnu djelatnost Udruge osoba s invaliditetom "Baranjski leptirići" s 12.000,00 kuna.

Grad Belišće je i tijekom 2014. godine službene informacije za osobe s invaliditetom učinio dostupnim na oglasnim pločama i web stranicama, u lokalnim tiskovinama i na lokalnoj radio postaji te u Vodiču kroz propise i Informatoru o pravima osoba s invaliditetom Udruge invalida rada. Također, međusobna suradnja Centra za socijalnu skrb Valpovo i Grada Belišća uvelike olakšava dostupnost informacija o načinu ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima.

Grad Belišće raspisao je natječaj za financiranje projekata udruga na području Grada u 2014. godini. Prioriteti iz natječaja su sljedeći:

- promicanje zdravih stilova života,
- promicanje prava pacijenata,
- osnaživanje osoba s invaliditetom i posebnih potreba za njihovo aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice,
- širenje i razvoj volonterstva, solidarnosti i humanitarnog djelovanja za osjetljive skupine.

Ministarstvo je glavni nositelj aktivnosti vezanih uz Projekt "Pomoć u kući starijim osobama" uz sve veću uključenost Grada Belišća. Projektom se želi omogućiti starijim osobama neovisan i kvalitetan život u njihovoj prirodnoj sredini uz razne zdravstvene i socijalne usluge. U gradu Belišću je u Program uključeno oko 70 korisnika.

Udruga Zvono provodi trogodišnji program kojeg financira Ministarstvo socijalne politike i mladih. Referalni centar organizira pružanje sljedećih socijalnih usluga: Dnevni boravak za osobe s invaliditetom, Centar za zapošljavanje "Citadela", Podrška u procesu uključivanja u redovni odgojni-obrazovni sustav, Mobilni stručni tim i Samostalno stanovanje. Ciljne skupine koje su obuhvaćene ovim programom su djeca s teškoćama u razvoju i mladi s invaliditetom, odrasle osobe s invaliditetom, djelatnici u odgojno-obrazovnom procesu te roditelji djece i mladih s poteškoćama u razvoju.

Na području grada Belišća obučen je jedan tumač Hrvatskog znakovnog jezika, apsolutentica predškolskog odgoja i psihologije, koja je završila 8. stupanj jezika za gluhe i gluhoslijepe osobe u Savezu "Dodir" gdje je kao aktivni sudionik sudjelovala u projektu za pomoć gluhoslijepim osobama starije životne dobi "Home instructors".

Zgrada Gradske uprave i zgrada Policijske postaje Belišće prilagođene su osobama s invaliditetom. Od 2009. godine u zgradi Gradske uprave postavljen je lift. Krajem 2014. godine u zgradi Policijske postaje postavljena je podizna platforma za osobe s invaliditetom, ukupne vrijednosti 273.721,82 kuna. Ministarstvo branitelja sudjelovalo je u financiranju sa 120.000,00 kuna, dok je ostatak iznosa financirao Grad Belišće.

Već duži niz godina postavljene su rampe za osobe s invaliditetom u odgojno-obrazovne ustanove, Vrtić "Maslačak" Belišće i Osnovnu školu Ivana Kukuljevića Belišće. Do sada je socijalizaciju i edukaciju kroz vrtić "Maslačak" Belišće te područne vrtiće u Bizovcu i Petrijevcima polazio veliki broj djece s teškoćama u razvoju (Down sindrom, autizam, hiperaktivnost, slabovidnost, poremećaji govora i govorne komunikacije te emocionalne poteškoće). U 2014. godini zabilježeno je 20-tak djece s poteškoćama u razvoju, većinom govornog izričaja i problemima s vidom.

Nastavu prema posebnom programu u Osnovnoj školi Ivana Kukuljevića Belišće u 2014. godini pohađalo je 15-ak učenika, uključeno u dva odgojno-obrazovna odjela s posebnim programom. Projekt "Asistent u nastavi" se provodi u Osnovnoj školi Ivana Kukuljevića u Belišću gdje su četiri učenika s poteškoćama u razvoju dobila svoje asistente koji im pomažu u svladavanju svakodnevnih školskih obveza. Kroz cijeli projekt asistente prati mobilni stručni tim. Projekt je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Grad Donji Miholjac je tijekom 2014. godine sufinancirao redovitu godišnju djelatnost slijedećih udruga: Udruge invalida s 10.000,00 kuna, Udruge gluhih Osijek s 1.000,00 kuna, Udruge slijepih s 1.000,00 kuna, Udruge za zaštitu od dijabetesa s 3.176,89 kuna, Udruge za borbu protiv limfoma i malignih bolesti 5.000,00 kuna, Udruge za razvoj i unaprjeđenje pomagala i kvalitete življenja osoba s invaliditetom s 1.000,00 kuna, Društva "Naša djeca" s 5.000,00 kuna te Društva multipleskleroze s 800,00 kuna.

Grad Đakovo je podupirao u 2014. godini rad udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo sustavno provodi informativne, edukativne, savjetodavne i uslužne djelatnosti te programe namijenjene obiteljima, roditeljima i djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom.

Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" uz program "Dnevni boravak i pomoć u kući" provodi također informativne, edukativne, savjetodavne i uslužne djelatnosti te programe namijenjene obiteljima, roditeljima i djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom.

Obje udruge pružaju osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju mogućnost svakodnevnog boravka u prostorijama udruga gdje su u rad uključene mnoge stručne osobe, članovi udruga i volonteri (defektolozi, pedagozi, psiholozi, liječnici).

U 2014. godini Grad Đakovo podupirao je provođenje ove aktivnosti kroz sufinanciranje redovite djelatnosti ovih udruga s iznosom od 64.700,00 kuna.

U Udruzi za pomoć osobama s mentalnom retardacijom djeluje klub "Neven" koji svakodnevno organizira različite sadržaje za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju, a korisnike programa dovozi i odvozi kući vlastitim kombi-vozilom. Prostor za rad ove Udruge osigurao je Grad Đakovo u suradnji s Osnovnom školom Vladimir Nazor Đakovo, a za trošak najma u 2014. godini izdvojeno je 20.000,00 kuna.

Gradsko društvo Crvenog križa Đakovo je u 2014. godini provodilo socijalno-humanitarnu i zdravstveno edukativnu djelatnost, između ostalih i za osobe s invaliditetom koje su korisnici njihovih usluga i pomoći. Odlukom o financiranju Programa sufinanciranja programskih aktivnosti udruga invalida i humanitarnih udruga na području Grada Đakova u 2014. godini, Grad Đakovo je financirao ukupne aktivnosti Gradskog društva Crvenog križa Đakovo s iznosom od 141.450,00 kuna.

Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije provodila je tečaj znakovnog jezika za sve zainteresirane građane za osnovnu komunikaciju, a pohađalo ga je 30 polaznika, od kojih je 10 uspješno završilo tečaj. Grad Đakovo je sufinancirao ovaj projekt s 1.500,00 kuna.

Boćarski klub invalida "Lastavice" Đakovo okuplja osobe s invaliditetom oboljele od cerebralne paralize. Većina njegovih članova je u invalidskim kolicima. Kao rehabilitaciju svojih članova izabrali su boćanje za osobe s invaliditetom. Tijekom 2014. godine članovi kluba su provodili svoje aktivnosti i sudjelovali na natjecanjima u četiri kola prvenstva Hrvatske diljem cijele Hrvatske.

Udruga za terapijsko jahanje "Sveti Josip" Đakovo je osnovana za terapijsko jahanje i integraciju funkcionalne djece s djecom s poteškoćama u razvoju. Djelatnost Udruge su i preventivno-pedagoški programi konjaništva za djecu i mladež u riziku, promidžba i edukacija volontera, kontakti s psiholozima i medicinarima u cilju podizanja kvalitete i sigurnosti programa te uvježbavanje konja za uključivanje u temeljnu djelatnost Udruge.

HVIDR-a Ogranak Đakovo je dragovoljna udruga hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata koji su se udružili radi zaštite i promicanja zajedničkih nacionalnih, humanitarnih, socijalnih, zdravstvenih, športskih, kulturnih i drugih interesa i ciljeva. Udruga je u 2014. godini provodila program rekreacije i športskih aktivnosti svojih članova i to kuglanje, šah i pikado.

Grad Đakovo je u 2014. godini sufinancirao športska natjecanja osoba s invaliditetom u iznosu od 50.000,00 kuna.

Dječji vrtić Đakovo koji je u vlasništvu Grada Đakova organizira i predškolu u gradu i prigradskim naseljima. Predškolu je pohađalo 194 djece. Za održavanje predškole u 2014. godini izdvojeno je 444.114,00 kuna. Za redoviti program dječjeg vrtića izdvojeno je 1.797.789,15 kuna. Dječji vrtić Đakovo radi na tri lokacije, a pohađalo ga je 256 djece (od toga 5 djece s teškoćama u razvoju). Poludnevni program je pohađalo 35 djece. Dvije zgrade su prilagođene djeci s teškoćama u razvoju. Dvoje djece s teškoćama u razvoju pohađalo je program dječjeg vrtića uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Dječji vrtić Montessori "Sunčev sjaj - Nazaret" Đakovo pohađalo je 91 dijete u 4 odgojne skupine. U svakoj od skupina radile su dvije montessori odgojiteljice. Dvoje djece s teškoćama u razvoju pohađalo je dječji vrtić uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Ovaj vrtić radi po Montessori metodi "Pomozi mi da to učinim sam". Za rad ovoga vrtića Grad Đakovo je u 2014. godini izdvojio 450.000,00 kuna.

U 2014. godini Grad je sufinancirao organizaciju "Sajma poslova" u Osijeku u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te organizirao prijevoz autobusom na sajam za nezaposlene osobe s područja Grada Đakova i to već šestu godinu za redom. Ovaj projekt bio je namijenjen i osobama s invaliditetom. U tu svrhu izdvojeno je 2.000,00 kuna.

Grad Našice ostvaruje korektnu suradnju s udrugama osoba s invaliditetom na području Grada Našica. Također izvještava da Udruga osoba s invaliditetom Našice provodi akcije s učenicima osnovnih škola na području Grada Našica u projektima "Pružam ti ruku", "Pomoć djeci s teškoćama" te "Pomoćnici u nastavi" koji se temelje na osnaženju osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju za život u lokalnoj zajednici.

O provedbi Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine **Grad Osijek** je dostavio najsveobuhvatnije izvješće o učinjenom tijekom 2014. godine. Za provedbu mjera i aktivnosti Strategije u 2014. godini utrošeno je 7.928.341,73 kuna, dok je u 2013. godini utrošeno 10.605.580,65 kuna.

- ***mjere i aktivnosti koje su provodile službe i odjeli Grada Osijeka***

Prema izvješću Grada Osijeka u 2014. godini, sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 157/13.), Grad Osijek je ispunio kvotu zapošljavanja osoba s invaliditetom iz članka 8. stavak 2. navedenog Zakona za 2014. godinu. Na dan 31. prosinca 2014. godine ukupno je bilo zaposlenih 242 službenika i namještenika od čega 13 zaposlenih osoba s invaliditetom. Utrošena su sredstva u iznosu od 1.400.059,61 kuna.

Grad Osijek je u promatranom razdoblju provodio i financirao sljedeće aktivnosti i projekte:

- sufinancirao je 18 udruga osoba s invaliditetom temeljem Javnog natječaja za financiranje projekata i programa udruga građana iz Proračuna Grada Osijeka u 2014. godini koji je raspisao Gradonačelnik Grada Osijeka, a na prijedlog Povjerenstva za ocjenjivanje i odabir projekata i programa udruga financirali su se projekti i programi udruga. Ukupno utrošena sredstva za financiranje projekata udruga osoba s invaliditetom u 2014. godini iznose 76.000,00 kuna.

- organizirao je prigodan program povodom Svjetskog dana zdravlja 2014. godine na temu "Mala bića, velika prijetnja" te su jedne od najprometnijih osječkih ulica u užem centru grada, Jagerova i Školska ulica, bile zatvorene za promet i postale oaza zdravog življenja i sporta. Program je započeo biciklijadom s dvije rute sa oko 200 sudionika. Nositelji Programa su: Grad Osijek, brojne institucije, udruge, športske organizacije i klubovi grada Osijeka, Policijska uprava Osječko-baranjska, poznate osobe iz javnog života, daroviti sportaši, djeca, učenici, studenti, pojedinci i ostali partneri u provedbi istog. Bitno za istaknuti da se u obilježavanje ovog značajnog datuma uključilo 11 udruga osoba s invaliditetom.

- iz proračuna Grada Osijeka izdvojeno je 90.000,00 kuna za "Program psihosocijalne pomoći građanima grada Osijeka" koji provode Društvo za psihološku pomoć "Sunce" Osijek i Zajednica "MIR" Osijek.

- temeljem Kriterija za dodjelu asistenta u nastavi za ADHD (Poremećaj hiperaktivnosti i deficita pažnje), Grad Osijek je u projekt uključio 44 asistenata za 44 učenika s ADHD-om. Pravo na asistenta u nastavi imaju djeca koja imaju dijagnosticiran ADHD te posjeduju Rješenje Komisije za utvrđivanje primjerenog modela školovanja hiperaktivne djece osnovnoškolske dobi. Za navedenu aktivnost u 2014. godini utrošeno je 620.978,31 kuna.

- u suradnji s Udrugom gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije tijekom 2014. godine nastavljena je edukacija i obilazak osnovnih škola te se upoznalo djecu i nastavnike sa znakovnim jezikom gluhih i nagluhih osoba.

- Centar tehničke kulture je u suradnji sa Poliklinikom Suvag Osijek, u listopadu 2012. godine započeo rad s dvije skupine djece s teškoćama te isti nastavio i tijekom cijele 2014. godine. Utrošena sredstva Grada iznosila su 5.600,00 kuna.

- Grad Osijek i Centar za odgoji i obrazovanje "Ivan Štark" provodili su Sporazum o suradnji u provedbi radno-okupacijskih aktivnosti. Temeljem tog sporazuma, Dejan Vukovac (korisnik poludnevnog boravka u Centru) provodio je radno-okupacijske aktivnosti u Gradu Osijeku jednostavne poslove čišćenja i dostave unutar objekta u Kuhačevoj 9. Grad Osijek izdvojio je u 2014. godini iznos od 9.600,00 kuna, koji je preko računa Centra proslijeđen na račun gospodina Dejana Vukovca.

- temeljem Programa javnih potreba u sportu na području Grada Osijeka za 2014. godine doznačena su sredstva u iznosu od 30.000,00 kuna Udruzi Mogu - terapijsko, rekreacijsko i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama za projekt terapijsko i sportsko jahanje. Nadalje, u Osječkom sportskom savezu gluhih djeluju klubovi malog nogometa, streljaštva, stolnog tenisa, kuglanja, šaha, pikada, badmintona i Športska udruga gluhih "Slavonac". Sve su članice sudjelovale na županijskim i gradskim susretima te memorijalnim turnirima. Programom javnih potreba u sportu na području Grada Osijeka za 2014. godinu doznačena su sredstva u iznosu od 20.000,00 kuna.

- temeljem Programa javnih potreba u sportu na području Grada Osijeka za 2014. godinu doznačena su sredstva u iznosu od 110.000,00 kuna Savezu za sport i sportsku rekreaciju osoba s invaliditetom - SPORIN koji objedinjuje rad 8 članica: Boćarski kluba "Osječki osmijeh", Plivački klub "Delfin", Športski invalidski odbojkaški kluba "HVIDRA Osijek", Šahovski kluba "HVIDRA", Sportsku udruge slijepih "Svijetlost", Udruge osoba s invaliditetom za unaprjeđenje kvalitete življenja i očuvanje zdravlja "Duga Osijek" i Karate kluba "HVIDRA Osijek". Savez ima 63 aktivnih sportaša (60 sportaša i 3 sportašice) i 98 članova rekreativaca (64 muškaraca i 34 žene).

- tijekom 2014. godine, u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i pješačko-biciklističkih površina, izvršili su obilježavanje novih parkirališta za osobe s invaliditetom. Obilježeno je 25 novih parkirališta i izvršena je redovna obnova svih parkirališta za osobe s invaliditetom na području grada Osijeka (ukupno 492 parkirališta). Trošak izvedenih radova je 63.645,00 kuna. Izvođač navedenih radova je trgovačko društvo Unikom d.o.o. i Signalizacija d.o.o.

- sukladno programima prioriteta za održavanje i poboljšanje komunalne infrastrukture mjesnih odbora i gradskih četvrti Grada Osijeka u 2014. godini sanirano je 8270 metara nogostupa, a uvažavajući potrebe osoba s invaliditetom na raskrižjima obuhvaćenim sanacijom. Izgrađeno je ukupno 57 prijelaza za osobe s invaliditetom.

- u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i pješačko-biciklističkih površina, izvršeni su građevinski radovi prilagodbi javnih prometnih površina osobama s invaliditetom u iznosu od 358.478,54 kuna. Izvođač navedenih radova je trgovačko društvo Unikom d.o.o.

- u 2014. godini izgrađene su rampe za osiguranje pristupačnosti u 14 osnovnih škola u gradu Osijeku. Radovi su izvođeni na osnovnim školama koje nisu imale riješen pristup osobama s invaliditetom na zadovoljavajući način ili pristup za osobe s invaliditetom nije riješen. Izgradnjom rampi uz prostore glavnih ulaza nastojalo se u što manjoj mjeri suziti postojeće komunikacijske koridore uz pozicioniranje rampi na način da se komunikacijska linija osobama s invaliditetom što manje sužava u odnosu na glavni komunikacijski tok. Rampe su izgrađene na građevinskim česticama zgrada osnovnih škola i/ili na javnim površinama u vlasništvu Grada Osijeka, na način da se ne remete postojeći pješački komunikacijski koridori, sukladno propisima. Rampe su izgrađene na sljedećim školama: Osnovna škola Vladimira Becića, Osijek, Osnovna škola Ivana Filipovića, Osijek, Osnovna škola Retfala, Osijek, Osnovna škola Franje Krežme, Osijek, Osnovna škola Antuna Mihanovića, Osijek, Osnovna škola Dobriše Cesarić, Osijek, Osnovna škola August Šenoa, Osijek, Osnovna škola Mladost, Osijek, Osnovna škola Frana Krste Frankopana, Osijek, Osnovna škola Grigor Vitez, Osijek, Osnovna škola Tina Ujevića, Osijek, Osnovna škola Ljudevita Gaja, Osijek, Osnovna škola Josipovac, Josipovac i Osnovna škola Tenja, Tenja. Sredstva su osigurana iz programa Ministarstva branitelja "Sufinanciranje projekata rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom" u iznosu od 180.000,00 kuna. Grad Osijek osigurao je razliku sredstava do punog iznosa ugovora sa izvođačem za izgradnju u iznosu od 121.823,11 kuna Izvođač radova bio je ZITEX-ZB d.o.o. Donji Miholjac.

- ***mjere i aktivnosti koje su provodile udruge na području Grada Osijeka***

Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije svoj rad temelji na nizu aktivnosti koje se provode u prostorijama Udruge kroz razne kreativne radionice za djecu, žene, umirovljenike i umjetnike. Za provedbu kreativnih radionica utrošeno je 842,07 kuna što je financirao Grad Osijek. Ova udruga izvještava da već trinaest godina provodi tečaj znakovnog jezika i sve zainteresirane građane grada Osijeka educira znakovnom jeziku. Edukacijom građani upoznaju kulturu gluhih i nagluhih osoba ključnu za njihovo kvalitetno življenje u zajednici. Za edukaciju su utrošena sredstva Grada Osijeka u iznosu od 2.096,21 kuna.

Udruga je tijekom 2014. godine provodila sljedeće aktivnosti:

1. Djelatnica Udruge pomaže u školi "Grigor Vitez" gluhoj osobi i provodi edukaciju znakovnog jezika u COO "Ivan Štark" gdje je pomogla u obradi pjesmice "Jalta, jalta" povodom obilježavanja dana Centra. Djelatnica je educirala učenike četvrtih razreda osnovnih škola na području Grada Osijeka o komunikaciji s gluhim i nagluhim osobama. Upoznala ih je s njihovom različitosti, kako s njima komunicirati, kako ih dozvati i sl. Učenici su usvojili znanje o dvoručnoj abecedi i nekoliko osnovnih rečenica u komunikaciji s gluhim osobama. Edukacija je provedena u suradnji s Povjerenstvom za osobe s invaliditetom Grada Osijeka. Za projekt pod nazivom "Upoznajmo gluhe i nagluhe" utrošeno je 4.080,20 kuna (Grad Osijek).

2. Udruga osigurava tumača i prevoditelja djeci prema mjestu prebivališta. Pomažu gluhoj djevojčici da lakše savlada gradivo na engleskom jeziku te su joj omogućili jednak pristup obrazovanju kao i aktivno sudjelovanje na nastavi. Tumače i prevoditelje financira Ministarstvo socijalne politike i mladih putem projekta za osobne asistente i tumače/prevoditelje. Za ovaj program je utrošeno 218.146,78 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih).

3. Tumač i prevoditelj odlaze s članovima Udruge u zdravstvene ustanove radi bolje i kvalitetnije komunikacije između pacijenata i liječnika te pohvaljuju uvažavanje prednosti osobama s invaliditetom prilikom dolaska na liječničke i specijalističke preglede. Aktivnosti provode uz financiranje Ministarstva socijalne politike i mladih.

4. U sklopu programa javnih radova koje financira Hrvatski zavod za zapošljavanje tijekom 2014. godine zaposlili su 3 gluhe i nagluhe osoba na vrijeme od 6 mjeseci. Zaposlenici su obavljali poslove pomoći i njege u kući za starije i nemoćne članove. Pomoć se sastojala od obavljanja kućanskih poslova (spremanje, peglanje, čišćenje, odlazak liječniku, odlazak u trgovinu ili ljekarnu). Sredstva za plaće osigurana su putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, ali djelomično i od vlastitih prihoda članarine.

5. U suradnji s GPP-om i Upravnim odjelom za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Osijeka nezaposlene gluhe osobe, studenti i učenici ostvaruju besplatnu mjesečnu kartu za cijelu godinu kako bi dolazili na druženja u Udrugu, ali i na druge kulturne, sportske i rekreacijske sadržaje u gradu Osijeku.

6. Uz suglasnost Grada Osijeka putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je u 2014. godini zaposlila 3 gluhe i nagluhe osoba. Gluhe su osobe bile zadovoljne što su ostvarile radni odnos i osigurale egzistenciju svojoj obitelji. Udruga je zaposlila svoje članove s invaliditetom zbog lošije imovinske situacije pojedinih članova njihove obitelji i radi lakše komunikacije. Na taj su način korisnici usluge dobili točne i potpune informacije. Sredstva za plaće osigurana su putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, ali djelomično i od članarina. Ukupna utrošena sredstva za javne radove iznose 101.835,75 kuna (Hrvatski zavod za zapošljavanje).

7. U 2014. godini obilježili su Međunarodni dan invalida tako što su se članovi Udruge družili kroz natjecanje u belotu. Međunarodni tjedan gluhih obilježila je zadnjeg tjedna u mjesecu rujnu raznim kulturnim zbivanjima u sklopu čega je prisutnima prikazan spot pod nazivom "Mi želimo modernu televiziju", a u sklopu projekta "Kad slijepi i gluhi rade zajedno onda svi razumiju". Spot prikazuje televizijski program prilagođen gluhim i slijepim osobama radi dostupnosti potpune informacije na koju svatko ima pravo. Projekt je proveden u suradnji s Udrugom slijepih Zagreb, Udrugom slijepih Pula, Udrugom slijepih Međimurske županije, Udrugom gluhih i nagluhih Primorsko-goranske županije. Utrošeno je 43.392,20 kuna, a financirano je od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Za Međunarodni tjedan gluhih utrošeno je 12.820,29 kuna (HSGN, Osječko-baranjska županija, Grad Osijek i drugi donatori).

8. Udruga je 2014. godine bila uključena u doktorski rad "Kulturni identitet gluhih u Hrvatskoj" u sklopu poslijediplomskog dokorskog studija Glotodidaktike Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a uključivao je 52 gluhe i nagluhe osobe. Jedan upitnik se ispunjavao do dva sata radi što uspješnije provedbe rada. Prilikom provedbe testiranja od velike pomoći su se pokazali tumači/prevoditelji koji su ujedno pomogli u ispunjavanju anketa za istraživanje diplomskog rada studenta s Filozofskog fakulteta u Osijeku za Osječki športski savez gluhih koji je uključivao 7 članova pod nazivom "Kvaliteta života i zdravlje sportaša s invaliditetom".

Udruga za Down sindrom je tijekom 2014. godine provodila sljedeće aktivnosti:

1. Edukaciju stručnjaka koji djeluju prema osobama s invaliditetom putem seminara na Sveučilištu J.J. Strossmayer u Osijeku.

2. Organizirala je druženje i proslavu uskrasnih i božićnih blagdana s djecom u vrtićima, Centrom za odgoji i obrazovanje "Ivan Štark" i članovima Udruge. Udruga je posjetila dječje kazalište Branka Mihaljevića u Osijeku u predstavama "Jaje", "Anđeli" i "Zeko, Zriko i janje", a tijekom godine bili su i stalni gosti Udruge Mogu i Delfin te su koristili terapijsko jahanje i plivanje, uz pomoć stručnog osoblja.

3. Članovi Udruge (djeca) integrirani su u redovne vrtiće u Osijeku, u posebne odjele u redovnoj školi (školska dob) te im je osigurana stalna edukacija u Centru za odgoji i obrazovanje "Ivan Štark".

4. Udruga je opskrbljena novim didaktičkim materijalima za edukacijski i rehabilitacijski rad. Neki od materijala su obruči za provođenje tjelesnih aktivnosti, čunjevi za kuglanje sa spužvastom loptom, bicikli i slično. Svaki dodatni materijal jedan je korak u pomoći kod odgoja i obrazovanja djece s teškoćama.

5. Udruga je surađivala s Udrugom Mogu, Delfin, MRO, Novi dan, Dar te s Centrom za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark". Članovi Udruge i volonteri cijele godine pripremaju različite programe (dramske, glazbene i likovne) kojima se djeca i Udruga predstavljaju ostalim obrazovnim ustanovama u gradu Osijeku s ciljem naglašavanja važnosti postojanja i poboljšanja same kvalitete življenja djece s teškoćama u razvoju s naglaskom na djecu s Down sindromom.

Udruga Mogu - terapijsko, rekreativno i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama je tijekom 2014. godine provodila sljedeće aktivnosti:

1. Organizirala je pojedinačna predavanja, radionice, tribine i sl. namijenjene roditeljima djece s teškoćama u razvoju. Cilj projekta bio je promicati zaštitu prava djece s teškoćama u razvoju. U tu svrhu održano je 10 radionica psihosocijalne podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju koje je proveo socijalni pedagog u suradnji sa Centrom za socijalnu skrb. Roditelji su educirani o načinima pružanja podrške djeci, razvoju komunikacijskih i unaprjeđenju interakcijskih vještina u obitelji i okruženju, načinima pružanja podrške, prihvaćanju posebnosti, kako se nositi sa stresom, kako kontrolirati negativne emocije te kakav učinak na sposobnosti i vještine njihove djece ima terapijsko jahanje. Utrošena sredstva: 30.000,00 kuna (Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Republike Hrvatske).

2. Tijekom 2014. godine u Udruzi su organizirali posjete učenika i studenata iz odgojno-obrazovnih ustanova. Učenicima i studentima bio je prezentiran rad Udruge putem prezentacijskog CD-a, a nakon toga su zajedno s volonterima sudjelovali u svim aktivnostima Udruge, a omogućeno im je i jahanje. Suradnja je ostvarena s Poljoprivrednom i veterinarskom školom Osijek, Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku, Učiteljskim fakultetom u Osijeku i Isusovačkom klasičnom gimnazijom s pravom javnosti u Osijeku. Ukupno utrošena sredstva su 10.000,00 kuna (vlastiti prihod ostvaren obavljanjem dopuštenih djelatnosti i donacijama).

3. Terapijski programi predviđeni projektom provode kontinuirano tijekom cijele godine po formiranom rasporedu, a obuhvaćaju sljedeće aktivnosti:

- Terapijsko jahanje za djecu s teškoćama u razvoju,
- Terapijsko jahanje za djecu i mlade s intelektualnim teškoćama,
- Terapijsko jahanje za osobe s invaliditetom,
- Terapijsko jahanje za djecu i mlade s problemima u učenju i ponašanju,
- Pedagoško-preventivne programe za djecu i mlade u riziku.

U navedene aktivnosti uključeni su i stručni suradnici (psiholog, defektolog, socijalni pedagog i fizioterapeut. Kroz provedbu terapijskog jahanja te redovne vježbe na konju po programima, postignuto je značajno poboljšanje fizičkog zdravlja i emocionalnog stanja te povećanje socijalnih i komunikacijskih vještina i samopouzdanja korisnika. Suradničke organizacije su Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" i Društvo za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama. Ukupno utrošena sredstva su 20.000,00 kuna (Grad Osijek: 9.000,00 kuna, Osječko-baranjska županija 4.000,00 kuna, OTP banka: 7.000,00 kuna).

Društvo za pomoć mentalno retardiranim osobama Osijek izvještava da su tijekom 2014. godine:

1. Organizirali predavanja te glazbene i kreativne radionice u prostorijama Udruge za izvoditelje, učitelje, pedagoge, volontere i suradnike u cilju upoznavanja mogućnosti, sposobnosti i specifičnosti osoba s intelektualnim teškoćama. Kroz radionice sudionici su bili upoznati sa specifičnostima rada, ograničenjima i mogućnostima osoba s intelektualnim teškoćama. Uspostavljena je daljnja suradnja i definirane su zajedničke aktivnosti. Ukupno utrošena sredstva su 6.000,00 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih). Suradnja je ostvarena sa Udrugom Mogu-terapijsko, rekreativno i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama, Osnovnom školom Jagoda Truhelka, Osnovnom školom Fran Krsto Frankopan, Osnovnom školom Ernestinovo, Osnovnom školom Josipovac, KUD-om Josipovac i Savezom organizacija invalida Osječko-baranjske županije. Utrošena sredstva: 6.000,00 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih).

2. Provodili su program poludnevnog boravka za odrasle osobe s mentalnom retardacijom koji su izašli iz sustava odgoja i obrazovanja, radnog osposobljavanja te nisu uključeni u institucionalni oblik zbrinjavanja ili neki oblik rada. Ovaj oblik socijalne skrbi i radno okupacijskog, odgojno obrazovnog aktiviranja odraslih osoba s mentalnom retardacijom kroz niz prilagođenih aktivnosti i uz stručnu podršku podiže kvalitetu života osoba s mentalnom retardacijom, njihovih obitelji, sprječava preranu institucionalizaciju, omogućava aktivno socijalno uključivanje u život i rad lokalne zajednice. Suradničke institucije/organizacije u provedbi su Grad Osijek, Centar za socijalnu skrb Osijek, Centar za odgoji i obrazovanje "Ivan Štark" i Udrug MOGU. Utrošena su sredstva u iznosu od 461.279,00 kuna (Grad Osijek, Osječko-baranjska županija, Ministarstvo socijalne politike i mladih).

3. Udruga je u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje preko javnih radova zaposlila osobu s intelektualnim teškoćama te joj pružila podršku u obavljanju poslova pomoćne spremačice i stvorila uvjete za rad uz podršku. Suradničke institucije/organizacije u provedbi: Hrvatski zavod za zapošljavanje. Utrošena su sredstva u iznosu od 22.599,84 kuna (Hrvatski zavod za zapošljavanje).

4. Udruga promiče sposobnosti i mogućnosti osoba s invaliditetom, senzibilizira zajednicu na rad i rezultate rada osoba s intelektualnim teškoćama, organizira zajedničke radionice i druženja s članovima zajednice, prezentira znanja i vještine osoba s intelektualnim teškoćama. Suradničke institucije/organizacije u provedbi: Grad Osijek, osnovne škole grada Osijeka, udruge srodne djelatnosti i KUD Josipovac. Utrošena su sredstva u iznosu od 14.000,00 kuna (Grad Osijek, donacije građana, članarine).

Športska udruga slijepih "Svjetlost" izvještava da su tijekom 2014. godine:

1. Obilježili su Međunarodni dan bijelog štapa akcijom "Prošetajmo zajedno" kojom se skreće pozornost na probleme na terenu s kojima se slijepe osobe svakodnevno susreću prilikom samostalnog kretanja, u suradnji i pod pokroviteljstvom Gradonačelnika i Grada Osijeka, te Crvenim križem u Osijeku, DVD-om Osijek Tenja, Volonterskim centrom Tenja, članovima Rotary kluba, članovima Udruge "Svjetlost", učenicima i učiteljima gradskih osnovnih škola te Županijom. Ove godine organiziran je posjet Muzeju likovnih umjetnosti u suradnji s Turističkom zajednicom grada Osijeka. Predstavili su mogućnost prilagodbe kulturne baštine u elektronskom obliku kako bi ih mogli što bolje približiti slijepim osobama. U uvodu akcije "Prošetajmo zajedno" uz pomoć muzejskog pedagoga i vodiča Turističke zajednice razgledale su se znamenitosti grada Osijeka. Akcija je bila medijski popraćena, a reakcije javnosti su, kao i uvijek pozitivne. Ukupno utrošena sredstva su 5.000,00 kuna (Grad Osijek).

2. Poticali su i ohrabivali osobe s invaliditetom na društvenu uključenost kroz djelovanje. Sudjelovali su na seminarima i edukacijama o zapošljavanju osoba s invaliditetom. Putem javnih radova u Udruzi su zaposlene dvije osobe u trajanju od 01. rujna 2014. godine do 31. kolovoza 2015. godine. Osobe su zaposlene za provođenje rehabilitacije na gradskim bazenima, treniranje na kuglanama, pomoć u asistenciji i administrativnim poslovima za potrebe organiziranja radionica i edukacija sa učenicima osnovnih škola i studentima. Članovi se informiraju o mogućnosti obuke u Centru za rehabilitaciju "Silver" u Zagrebu radi samostalnog kretanja uz pomoć bijelog štapa. Utrošena sredstva: 800,00 kuna (donacije, sponzorstvo i vlastita sredstva).

3. Promicali su pozitivnu sliku osoba s invaliditetom uz pomoć Povjerenstva za osobe s invaliditetom na web stranici Grada Osijeka kako bi se kratkim prikazom njihovih aktivnosti u slici i riječi postupno mijenjala i jačala svijest javnosti prema osobama s invaliditetom. Utrošena su sredstva u iznosu od 1.000,00 kuna (vlastiti udio u volontiranju).

Društvo multiple skleroze Osječko-baranjske županije je provođenjem projekta "Osobni asistent" članovima omogućilo da postanu društveno aktivniji, da imaju osjećaj da su korisni članovi društva, da imaju veću kontrolu odlučivanja i kvalitetniji odnos u obitelji. Utrošena su sredstva u iznosu od 274.648,00 kuna (Ministarstvo socijalne politike i mladih).

Članovi Udruge odlazili su na terapijsko jahanje u Udrugu "Mogu". Usluga se plaća 40 kn/30 min. U suradnji s Udrugom paraplegičara članovi odlaze na vježbe tj. fitness, a uslugu koriste bez novčane naknade. U Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku, Gradskim knjižnicama u Valpovu i Našicama članovima Udruge je omogućeno besplatno učlanjenje i korištenje usluga. Ističu suradnju i zahvalnost GPP-a Osijek što im je omogućio korištenje usluga prijevoza u prilagođenom kombiju radi obavljanja službenih i privatnih obveza. U suradnji s Udrugom slijepih već godinama bez novčane naknade članovi Udruge odlaze 4 puta godišnje na medicinsku masažu, a članovima je na području grada Osijeka, Đakova, Valpova i Našica dostupna i usluga geronto domaćica. Tijekom 2014. godine Udruga je održavala redovita druženja članova, kreativne radionice u suradnji s Udrugom "Paleta suvenira" (izrada salvet tehnika na tanjurima, svijećnjacima, vješalicama, izrada svilenih marama, šalova i sl.). Za održavanje radionica koriste i prostorije Kluba radio-amatera uz prethodnu najavu.

Gradsko društvo Crvenog križa Osijek, udruga koja je registrirana i djeluje po posebnom Zakonu, izvještava da je u program "Škole u prirodi" te rekreativno-terapeutske aktivnosti u Centru za edukaciju Gradskog društva Crvenog križa Osijek u Orahovici ukupno bilo uključeno 32 osobe s invaliditetom. Program je obuhvaćao korištenje bazena i obuku neplivača osoba s invaliditetom. Suradnja je ostvarena s osnovnim školama s područja Grada Osijeka i udrugom "Moje dijete".

- ***mjere i aktivnosti koje su provodile obrazovne institucije na području Grada Osijeka***

Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" izvještava da su tijekom 2014. godine:

1. S obiteljima su sudjelovali u zajedničkim akcijama i javnim tribinama koje su promicale obiteljske vrijednosti i ukazivale na teškoće s kojima se obitelji susreću. S Udrugom roditelja odraslih osoba s teškoćama, čije je osnivanje pokrenuo Centar "Ivan Štark", intenzivno rade na poticanju izgradnje Centra za rehabilitaciju, a zajedničkim aktivnostima s Gradom Osijek i Osječko-baranjskom županijom otvorili su treću radionicu za provođenje programa poludnevnog boravka u Brijesću. Cilj provedenih aktivnosti rezultirao je poboljšanje kvalitete života obitelji njihovih učenika, socijalizacijom učenika s teškoćama u razvoju, integracijom u život lokalne zajednice te senzibiliziranjem učenika iz redovitih škola prema učenicima s poteškoćama. Financiranje iz vlastitih sredstava.

2. Pružali su usluge savjetovanja roditeljima i ostalim članovima obitelji djece s teškoćama u razvoju u smislu suočavanja s poteškoćama (prihvaćanje dijagnoze, ograničenosti djetetovih mogućnosti, školovanja po individualnom programu, prognoze, dalje budućnosti, ostvarivanje prava i sl.). Organiziraju prigodne, tematske roditeljske sastanke, zadnji održan pod nazivom "Motoričke teškoće kod učenika". U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, stručnjaci njihovog Centra - učitelj defektolog, logoped i pedagog održali su predavanja i radionice na temu "Djeca s teškoćama u razvoju" u Novoj Gradišci, a povodom Svjetskog dana osoba s autizmom učitelji defektolozi održali su predavanja i radionice na temu "Autizam" u Slavonskom Brodu. Provedene aktivnosti rezultirale su educiranjem roditelja, stjecanjem novih kompetencija učitelja, uvođenjem stručne potpore učenicima i učiteljima u srednjim školama putem mobilne stručne službe te nabavkom novih ortopedskih pomagala. Financiranje iz vlastitih sredstava.

3. Ostvaruju suradnju sa učenicima osnovnih i srednjih škola te vrtića u zajedničkoj realizaciji kulturnih, sportskih i projektnih aktivnosti. Dugo godina ostvaruju suradnju s Udrugom Mogu za terapijsko jahanje. Na prostorima Udruge realizirali su izvannastavne aktivnosti dva puta tjedno. U svakom terminu na jahanje odlazi skupina jahača sastavljena od učenika iz više odjela iste smjene. Iz terapijskog jahanja izostavljena su djeca s kontraindikacijama za jahanje. U pratnji učenika na jahanje odlaze razredni učitelji i fizioterapeut, a povremeno medicinska sestra i volonteri.

4. Realizirali su četiri teme stručnog usavršavanja na učiteljskim vijećima te su realizirali stručno usavršavanje u sklopu Udruge defektologa Osijek posjetom ustanovama koje rade s djecom i osobama s invaliditetom u Skopju, Makedonija (Posebno Osnovna škola "Dr. Zlatan Sremec" Skopje, Dom za osobe s invaliditetom Topansko pole, Skopje). Većina djelatnika (učitelji, ravnatelj, stručni suradnici, medicinske sestre, fizioterapeut) realizirala je stručna usavršavanja u organizaciji AZOO, MZOS, KBC Osijek, Udruge fizioterapeuta, logopeda i sl. Tijekom godine učitelji edukacijske rehabilitacije s područja četiri županije (Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske, Virovitičko-podravске) polagali su stručni ispit u njihovom Centru. Ostvarena je suradnja s posebnim ustanovama u Makedoniji. Provedene aktivnosti rezultirale su upoznavanju novih ustanova koje skrbe o djeci s poteškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom u inozemstvu te razmjena iskustva u radu. Izvori financiranja su članarine udruge.

5. Podršku i pomoć u obrazovanju svojih učenika osiguravaju stalnom podrškom liječnika i stomatologa kao vanjskih suradnika kao i zaposlenjem zdravstvenih djelatnika u Centru (dvije medicinske sestre, fizioterapeut i dva pratitelja/njegovatelja u autobusu).

6. Od 2002. godine postoji podrška tumača znakovnog jezika u Centru "Ivan Štark". Tijekom 2014. godine je djeci s oštećenjem sluha, osigurana podrška tumača, gđe Gordane Pešo iz Udruge gluhih. Također, logopedinja Centra provodila je edukaciju djece i učitelja u svladavanju znakovnog jezika. Kao partneri Gradu Osijek zaposlili su na određeno vrijeme 50 osoba, asistenata učenicima s teškoćama. Cilj je bio usmjeren ka obrazovnoj podršci učenicima s poteškoćama u razvoju u školama.

7. Iz vlastitih sredstava i donacija osiguran je namještaj za opremanje učionica te nabavka sanitarne opreme za osobe s invaliditetom, s ciljem poboljšanja kvalitete života i rada učenika i odraslih korisnika u ustanovi. U ovu svrhu utrošeno je 15.000,00 kuna.

8. Tijekom 2014. godine učiteljica tjelesne i zdravstvene kulture i viša fizioterapeutkinja Centra provodile su na Gradskim bazenima, jednom tjedno obuku neplivača po Halliwick konceptu. Također, dva puta tjedno organizirali su terapijsko jahanje u Udruzi MOGU. Rezultati aktivnosti su uspješno svladavanje tehnike plivanja te prevencija zdravstvenih teškoća kod učenika s teškoćama u razvoju i rehabilitacijski postupak. Ukupno utrošena sredstva za ovu namjenu u 2014. godini iznose 2.000,00 kuna (Grad Osijek).

9. Učenici četvrtih razreda realizirali su rekreativno-edukativni program "Škola u prirodi" u lipnju 2014. godine, s učenicima Osnovne škole "Eltes Matyas" iz Pečuha, u okviru međunarodne suradnje i temeljem Sporazuma o partnerstvu iz 2008. godine. Posjetili su Park prirode Kopački rit i Jankovac, Osnovnu školu "Dr. Franjo Tuđman" Beli Manastir i Osnovnu školu Josipa Matoša Vukovar, vinograde poduzeća Belje d.o.o. i razgledali znamenitosti grada Vukovara i Belog Manastira. Program je rezultirao upoznavanjem učenika s prirodnim ljepotama zavičaja, iskustveno učenje, druženje s vršnjacima iz Mađarske te posjet Spomen područja Vukovara. Ukupno utrošena sredstva: 3.000,00 kuna (vlastita sredstva).

Učenici **Osnovne škole "Antuna Mihanovića"** sudjelovali su u obilježavanju dana osoba s invaliditetom, nazočili predstavama i festivalima o osobama s invaliditetom. Suradivali su s mnogim udrugama kao što su udruga "Dar", "Svijetlost", "Dodir", "Spirit", Udruga gluho-slijepih Osječko-baranjske županije, Udruga "Mogu", u čije aktivnosti su bili uključeni učenici i učitelji škole. Time su pobliže upoznati s radom udruga te načinom života i funkcioniranja osoba s invaliditetom. Izvor financiranja je iz sredstva školskog proračuna. Povodom dana osoba s invaliditetom održana je

sjednica u prostorijama udruge Dar gdje su pored predavanja učitelji imali kontakt s autističnom djecom. Učitelji su kroz te aktivnosti senzibilizirani i dobili su kompetencije rada s učenicima iz autističnog spektra. (Sredstva iz školskog proračuna). Organizirane su i bubnjarske radionice u koje je uključila osobe s invaliditetom i osobe bez invaliditeta. Škola je tijekom radionice surađivala s Udrugom za dobre vibracije "Foli", a škola besplatno ustupa prostor udruzi "Foli" za održavanje bubnjarskih radionica koje integriraju osobe, djecu s poteškoćama čime je poboljšana integracija te omogućavanje kvalitetnijeg provođenja vremena. (Sredstva iz školskog proračuna).

U studenom 2014. godine održano je predavanje defektologa "Autistični spektar" na učiteljskom vijeću. Edukacijom su učitelji senzibilizirani te su dobili kompetenciju rada s učenicom njihove škole koji je u autističnom spektru. (Sredstva iz školskog proračuna).

Učenici 7. razreda koji sudjeluju u grupi "Govorimo o mogućnostima" sudjelovali su na Trgu Ante Starčevića u obilježavanju Dana osoba s autizmom. Ostvarena je suradnja s Udrugom "Dar". Obilježavanje je rezultiralo podizanju svijesti o važnosti sudjelovanja i uključivanja u aktivnosti udruga koje svojim javim organiziranim akcijama upoznaju javnost s problematikom osoba s invaliditetom. Učenici 7. i 4. razreda koji sudjeluju u grupi "Govorimo o mogućnostima" sudjelovali su na Trgu Ante Starčevića u obilježavanju Dana bijelog štapa. Sa povezom na očima učenicima se na trenutak približilo kako izgleda hodanje slijepe osobe u slobodnom prostoru. Ostvarena je suradnja s Udrugom "Svijetlost". Održana aktivnost imala je za cilj senzibiliziranje i podizanje svijesti o specifičnostima funkcioniranja osoba s oštećenjem vida. Na Dan osoba s invaliditetom, učenici viših razreda pogledali su film o osobama s invaliditetom koje je školi ustupila udruga Spirit iz Rijeke. i nakon toga je bila tribina razmjene mišljenja i doživljaja filma. Ostvarena je suradnja s Udrugom "Spirit", Rijeka.

Osnovna škola "Mladost" u granicama svojih mogućnosti osigurava dostupnost školskih prostora, sadržaja i stručne pomoći dvjema učenicima kako za vrijeme nastave tako i izvan nastave. Također učiteljima škole omogućuje, u skladu s mogućnostima škole, sudjelovanje na stručnim skupovima na kojima se educiraju za rad s učenicima s teškoćama u razvoju. Škola je za slijepu djevojčicu (5. razreda) osigurala stroj za pisanje i potrebne udžbenike na Brailleovom pismu te su za slijepu djevojčicu (4. razreda) osigurali stroj za pisanje i minimalan broj udžbenika na Brailleovom pismu, dok za ostalu potrebnu opremu nemaju sredstava.

Osnovna škola "Svete Ane" ima platformu za prijevoz osoba s invaliditetom. Također, postoje i kosine za pojedine dijelove škole koje su obnovljene kad je obnovljena i škola te prilagođeni učenički sanitarni čvor koji se nalazi u prizemlju. Psihologinja je održala na Učiteljskom vijeću predavanje za učitelje "Osobitosti djece s teškoćama u razvoju".

Osnovna škola "Grigor Vitez" je u dogovoru sa članovima HVIDRA-e ustupila školsku dvoranu za sportske aktivnosti, bez troškova za školu.

Osnovna škola "Tin Ujević" je u suradnji s Centrom za socijalnu skrb i Domom za odgoj djece i mladeži Osijek, organizirala produženi boravak u sklopu kojeg se provodi PSP za djecu u riziku. Trenutno je u PSP uključeno 20 učenika. Učenici koji su uključeni u PSP pokazuju bolje rezultate kako u učenju tako i u ponašanju što je zapravo i bio cilj. Izvori financiranja (Dom za odgoj djece i mladeži). Škola redovito šalje stručnu službu (defektologa, psihologa i pedagoga) na stručne skupove iz područja njihovih djelatnosti.

Osnovna škola "Jagoda Truhelka" je u suradnji s Udrugom paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije - Upit, organizirala tribinu za učenike 3., 5., 6. i 7. razreda o rizičnom ponašanju koje može biti uzrokom ozljeđivanja i invaliditeta. Utrošena sredstva iznose 100,00 kuna (vlastita sredstva). Također izvještavaju da je zaposlenica škole, kao osoba s invaliditetom u kolicima, održala radionicu za učenike četvrtih razreda s temom "Poštivanje različitosti".

Osnovna škola "Vladimir Becić" navodi da su učenici osmih razreda i nekoliko učitelja u pratnji sudjelovali u povorci povodom "Dana bijelog štapa" te u popratnim aktivnostima. Cilj suradnje je senzibilizirati učenike za osobe s invaliditetom. Ostvarena je suradnja s Udrugom slijepih i slabovidnih osoba.

Osnovna škola "Dobriša Cesarić" obilježila je Dan bijelog štapa u organizaciji Športske udruge slijepih "Svjetlost" i Volonterskog centra Tenja. U akciji "Prošetajmo zajedno" ukazalo se na važnost i značaj problema s kojima se slijepe i slabovidne osobe svakodnevno susreću. Škola je u akciji imala po 2 predstavnika iz svakog razreda (od 5.-8. razreda). Sudeći po dojmovima učenika, akcija je uvelike doprinijela njihovoj senzibilizaciji za svakodnevne poteškoće i izazove slijepih i slabovidnih osoba te da sudjelovanje u akciji planiraju i za sljedeću godinu. Nadalje, škola izvještava da su, u suradnji s Udrugom gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, održali za učenike četvrtih razreda (50 učenika) sat hrvatskog jezika s temom "Znakovni jezik - uvjet ravnopravnosti gluhih". Sat je bio interaktivnog karaktera te su učenici imali priliku upoznati se s osnovama znakovnog jezika i čuti o njegovoj važnosti za gluhe i nagluhe osobe.

Škola je provela projekt "Naša kap za snažniji slap", koji je uključivao tri aktivnosti: "Upoznajmo svijet tišine" - voditeljica radionice, učiteljica i pripravnice upoznale su djecu sa svijetom gluhih osoba kako bi naučili neke osnove znakovnog jezika; "Znakovni jezik" - na inicijativu učenika da prošire svoje znanje o znakovnom jeziku, učiteljica je pozvala gosta predavača (Marinu Kristek) kako bi djeci što više približili kulturu i jezik gluhih i nagluhih osoba; "Poštovanje različitosti" - učenici škole jedan dan su proveli u Osnovnoj školi "Ivan Štark".

Tijekom 2014. godine održane su radionice koje su pripremali i održavali razrednici, stručni suradnik, a jednu radionicu održali su volonteri Crvenoga križa iz Osijeka. Radionice pod nazivom: "Tolerancija" (6.b.), "Pomažemo drugima i njegujemo prijateljstvo" (5.a), "Tolerancija u životu i na djelu" (5.a), "Kako se nositi s vlastitom neugodom?" (2.a), "Zbogom nasilje!" "Dobro nam došla, tolerancijo!" (6.a), "Suradnja i tolerancija" (4.a), "Različitosti" (prihvatanje djece s teškoćama u razvoju) (7.a i 7.b), projekcija filma "Nedodirljivi" te razgovor nakon filma (8.a i 8.b) povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom. Navedene aktivnosti i radionice bile su interaktivnog karaktera, a cilj im je bio poticati razvoj razumijevanja, suradnje i empatije među različitim. U istaknutim aktivnostima sudjelovalo je oko 230 učenika, koji su pozitivno reagirali i vrlo aktivno sudjelovali u svim radionicama.

Osnovna škola "Josipovac" od siječnja 2014. godine škola ima stručnu suradnicu edukacijskog-rehabilitacijskog profila na pola radnog vremena. Time je uvelike olakšan cjelokupan odgojno-obrazovni proces.

Osnovna škola "August Šenoa" obilježila je Međunarodni dan invalida i osoba s posebnim potrebama. U sklopu aktivnosti, održani su susreti i suradnja s učenicima Centra "Ivan Štark" u cilju razvijanja osjetljivosti za osobe s invaliditetom i osoba s posebnim potrebama. Učenici su kroz zajedničke aktivnosti uočavali različitosti među ljudima, a posebnim svojim vršnjacima te potrebe osoba s invaliditetom.

Osnovna škola "Višnjevac" je u sklopu svog individualnog plana stručnog usavršavanja, učitelji u okviru svojih Županijskih stručnih vijeća imali određen dio vezan za metodologiju rada s učenicima s posebnim potrebama. Cilj je senzibiliziranje s teškoćama s kojima se susreću osobe s invaliditetom te eventualni način pomoći, odnosno u upoznavanje s načinima rada i prilagodbe u radu učenicima s nekim oblikom invaliditeta.

Hrvatski crveni križ, Gradsko društvo Crvenog križa Osijek izvještava da je održana radionica prve pomoći s učenicima Centra za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark", Osijek. Radionica je održana 23. rujna 2014. godine, a sudjelovalo je 5 volontera i 16 učenika s poteškoćama u razvoju. Također su s profesionalcima, volonterima i materijalnim sredstvima sudjelovali u organizaciji obilježavanja Međunarodnog dana bijelog štapa u akciji "Prošetajmo zajedno" 15. listopada 2014. godine, a u suradnji sa Športskom udrugom slijepih "Svjetlost" i Savezom organizacija invalida Osječko-baranjske županije.

- ***mjere i aktivnosti koje su provodile tvrtke, javna poduzeća i ustanove na području Grada Osijeka***

Gradski prijevoz putnika Osijek d.o.o. obavlja prijevoz osoba s invaliditetom temeljem ugovora sklopljenog između Grada Osijeka i GPP-a. Tijekom 2014. godine prevezeno je 2.715 osoba s invaliditetom za što je ukupno utrošeno 140.000,00 kuna. Prema kalkulaciji ukupni trošak na godišnjoj razini za ovu uslugu iznosi cca 500.000,00 kuna. Grad Osijek, po navedenom ugovoru, plaća 360.000,00 kuna neto troškova, a 140.000,00 kuna neto troškova ide na teret GPP-a. Na dan 10. veljače 2015. godine u GPP-u je zaposleno 352 radnika, od kojih je 16 osoba s invaliditetom.

Vodovod Osijek d.o.o. je u 2014. godini provodio aktivnost poticanja uvođenja alternativnih oblika rada na način da se osobama s invaliditetom osigura pristup radnom mjestu i odgovarajući uvjeti rada, prilagodba infrastrukture i prostora, korištenja radne opreme i na druge načine koji ne predstavljaju teret za poslodavca. S obzirom na novu sistematizaciju tijekom 2014. godine, društvo nije provodilo mjere zapošljavanja, ali je kontinuirano osiguravalo zaposlenim osobama s invaliditetom uvjete rada i rad u skladu s njihovim mogućnostima i preostalim radnim sposobnostima. Ukupno utrošena sredstva: 5.350,00 kuna.

Tržnica d.o.o. je u skladu sa Zakonom, Tržnica d.o.o. do 31. prosinca 2014. godine Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje prijavila status ranije zaposlenog radnika kao osobe s invaliditetom što zadovoljava potreban broj radnika s invaliditetom u odnosu na ukupan broj radnika Društva.

Zaključivanjem Sporazuma o suradnji, Ugovora o donaciji i Ugovora o radno-okupacionoj aktivnosti za dva korisnika s Udrugom za promicanje inkluzije, Organizirano stanovanje iz Osijeka, ostvarena je suradnja s Udrugom Osječki centar za inkluziju, Osijek. Rezultat provedenog je rad i profesionalna rehabilitacija dvojice korisnika na poslovima čišćenja prostora tržnice te zadovoljstvo korisnika aktivnosti. Ukupno utrošena sredstva: 12.000,00 kuna (Vlastiti prihodi društva).

Regionalna veletržnica Osijek d.d. zapošljava radnika (vagara) kod kojeg od 2009. godine postoji profesionalna nesposobnost temeljem čl. 34. st. 1. Zakona o mirovinskom osiguranju uz kontraindikacije - profesionalno upravljanje vozilima u javnom prometu, veća psihofizička naprezanja, dobar sluh i rad s ljudima. Radnik prima redovitu plaću. (Vlastita sredstva).

Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek u svom izvješću navodi da su javna ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska. Jedan od odjela Doma je Odjel za pomoć i njegu u kući koji je 1982. godine počeo s radom. Pomoć i njega u kući obuhvaća više vrsta praktične pomoći (npr. zadovoljavanje društvenih svakodnevnih potreba) osobama koje imaju osigurane stambene i druge uvjete za život, ali im je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog/osjetilnog oštećenja ili trajnih (povremenih) promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe. Zahvaljujući materijalnoj potpori Grada Osijeka sve veći broj korisnika ima subvencionirane cijene usluga kao i zbog novog Zakona o socijalnoj skrbi kojim su kao korisnici usluga pomoći u kući rješenjem centra za socijalnu skrb obuhvaćene i osobe čiji prihod prelazi 1.500,00 kuna, ali nije veći od 2.000,00 kuna za samca ili po članu obitelji. Osobe koje nemaju pravo na pomoć u kući rješenjem Centra za socijalnu skrb, a prihod im ne prelazi 2.500,00 kuna također su obuhvaćeni subvencijom. Djelatnost Doma je proširena i na organizirano stanovanje te sada imaju 75 korisnika navedene usluge u 24 stambene zajednice. Dio njihovih korisnika usluge organiziranog stanovanja uključen je i u radne aktivnosti u pružanju usluga pomoći u kući starim i nemoćnim osobama i to kao pomagači, a sve u cilju integracije osoba s trajnim promjenama u zdravstvenom stanju. U odjelu pomoći i njege u kući imaju 12 korisnika koji koriste uslugu besplatno, rješenjem Centra za socijalnu skrb Osijek. Temeljem novog Zakona o socijalnoj skrbi koji je omogućio povoljnije korištenje usluge pomoći u kući, imaju 16 novih korisnika rješenjem Centra za socijalnu skrb Osijek, kojima Ministarstvo plaća 50% cijene usluga, a preostalih 50% podmiruje se iz sredstava gradskog proračuna. Još 12 ugovornih korisnika usluge pomoći u kući je obuhvaćeno subvencijom od strane Grada. Izuzetno korisno je uključivanje korisnika usluge organiziranog stanovanja kroz radne aktivnosti u pomaganju starim i nemoćnim osobama. Pokazali su se kao vrlo odgovorni, savjesni, suosjećajni pomagači i korisni članovi njihove zajednice. Utrošena sredstva: 100.000,00 kuna (Grad Osijek).

IV. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2014. GODINI

Već donošenjem prve Nacionalne strategije za osobe s invaliditetom, 2003. godine Osječko-baranjska županija aktivno se uključila u njezino provođenje, prvenstveno u uklanjanju arhitektonskih barijera u ustanovama kojima je osnivač. U razdoblju od 2003. - 2014. godine:

- u osnovnim školama ugrađeno je 14 dizala ukupne vrijednosti 3.877.865,00 kuna i 41 rampa ukupne vrijednosti 720.142,00 kuna,
- u srednjim školama ugrađeno je 7 dizala ukupne vrijednosti 2.894.313,00 kuna i 19 rampi ukupne vrijednosti 558.969,00 kuna,
- u zdravstvenim ustanovama ugrađeno je 8 dizala ukupne vrijednosti 5.308.346,83 kune i 31 rampa ukupne vrijednosti 1.235.293,00 kuna (od toga je u 2014. godini ugrađeno 1 dizalo u Općoj bolnici Našice vrijednosti 1.106.274,83 kune),
- u domovima za starije i nemoćne osobe ugrađena su 2 dizala ukupne vrijednosti 999.444,00 kuna,
- za potrebe zgrade Županije u Osijeku, Županijska 4 nabavljen je gusjeničar vrijednosti 85.000,00 kuna i izvršena nivelacija površine dvorišta i sanacija šahtova ukupne vrijednosti 63.164,51 kuna, a uz zgradu u ulici Braće Radića 4 ugrađena je rampa za koju je utrošeno 125.000,00 kuna (od toga je u 2014. godini izvršena nivelacija dvorišta Županije u Osijeku, Županijska 4, ukupne vrijednosti 63.164,51 kuna).

Dakle, ugrađeno je ukupno 31 dizalo, 92 rampe i nabavljen jedan gusjeničar u ukupnoj vrijednosti 15.867.536,51 kuna.

U lipnju 2014. godine, u okviru provođenja Programa tekućeg i investicijskog održavanja poslovnog prostora Osječko-baranjske županije obavljeno je asfaltiranje dvorišta zgrade u Županijskoj 4, sukladno području djelovanja Stanovanje, mobilnost i pristupačnost Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007.-2015. Godine. Pri tome su uklonjene barijere (visoki graničnici) koje su onemogućavale ili otežavale pristupačnost osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti tijelima javne upravekoja se nalaze u dvorištu (Matični ured, Porezna uprava, Područni ured za katastar i dr.). U okviru navedenih radova izvršena je nivelacija površine dvorišta i sanacija šahtova. Vrijednost radova iznosila je 63.164,51 kuna.

Sufinanciran je veliki broj projekata udruga osoba s invaliditetom i njihovih obitelji. Samo je za razdoblje od 2009. - 2014. godine sufinancirano preko 312 projekata za što je utrošeno oko 1.644.363,06 kuna (od toga je u 2014. godini sufinancirano 82 projekta udruga za što je utrošeno 394.363,06 kuna).

Financijska pomoć pružena je i pojedincima povodom pojedinačnih zahtjeva za nabavku ortopedskih pomagala, za osiguravanje osobnog asistenta u nastavi, za troškove prijevoza do škole i slično.

Već duži niz godina iz proračuna Županije financira se program "Inkluzija - radna okupacija štíćenika" Osječkog centra za inkluziju iz Osijeka za koji je u 2014. godini izdvojeno 30.000,00 kuna, a kojim je omogućena radna okupacija dvoje štíćenika "Inkluzije" s većim motoričkim i intelektualnim teškoćama na poslovima uređenja okoliša zgrade Osječko-baranjske županije u Županijskoj 4 i jednog štíćenika na istim poslovima na lokaciji Europske avenije 11 te projekt Udruge "Moje dijete" "Za osmijeh djeteta u prirodi" za čiju provedbu je iz Proračuna Županije za 2014. godinu izdvojeno 50.000,00 kuna. Projekt "Za osmijeh djeteta u prirodi" program je rehabilitacijskog kampa djece oboljele i liječene od malignih bolesti, leukemije i limfoma koji se provodi u Centru za edukaciju Gradskog društva Crvenog križa Osijek u Orahovici. Program je strukturiran kroz obvezni dio koji obuhvaća rad stručnog tima s djecom u radionicama i neobaveznog dijela koji predviđa izlete, terapeutsko jahanje, rekreaciju, šetnju u prirodi. Svi su programi prilagođeni potrebama i uzrastu djece. Uspješnom rehabilitacijom djece posredno se utječe i na obitelj oboljelog koja je također emocionalno i materijalno ugrožena. Programom su obuhvaćeni i roditelji oboljele djece ili braća i sestre. Program predviđa radne terapije koje se provode kroz gore navedene radionice uz stručni nadzor i koordinaciju.

Programom javnih potreba u djelatnosti socijalne skrbi na području Osječko-baranjske županije za 2014. godinu, za projekt "Kvaliteta života osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju" osigurano je 80.000,00 kuna. Utrošene su 44.063,06 kuna za 17 različitih programa i to:

1. Plivačkom klubu osoba s invaliditetom "DELFIN" iz Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove odlaska na Regionalno prvenstvo Hrvatske u plivanju za osobe s invaliditetom u Zagrebu,
2. Plivačkom klubu osoba s invaliditetom "DELFIN" iz Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove terapije djece s poteškoćama u razvoju,
3. Odobren su sredstva S.B. iz Brezika Našičkog (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb) u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove rehabilitacije poslije operacije sina P.B.,
4. Udruzi paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije u iznosu od 5.000,00 kuna, za organizaciju odlaska 30 trkača na humanitarnu utrku "Wings for life",
5. Savezu organizacija invalida Osječko-baranjske županije u iznosu od 2.000,00 kuna, za održavanje 10. Memorijalnog turnira Kadira Maretić,
6. "Glasu čovječnosti" - Udruzi za potporu osoba s invalidnošću i hendikepom Osječko-baranjske županije iz Osijeka u iznosu od 1.500,00 kuna, za redovan rad ureda Udruge,
7. Boćarskom klubu "Vid" iz Belog Manastira u iznosu od 1.500,00 kuna, za uređenje prostorija Kluba,
8. Odobrena su sredstva Z. T. iz Čemince (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb) u iznosu od 3.300,00 kuna, za kupovinu posebnog bicikla kćeri Paoli djetetu s posebnim potrebama,
9. Odobrena su sredstva N. R. iz Belog Manastira (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb) u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove rehabilitacije u bolnici "Martin Horvat" Rovinj,
10. Odobrena su sredstva Ž. B. iz Belišća (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb) u iznosu od 4.000,00 kuna, za opremanje stana osobe s invaliditetom prigodnim namještajem i tehnikom,
11. Odobrena su sredstva T. H. iz Satnice Đakovačke (osobni podaci u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb) u iznosu od 2.000,00 kuna, za pomoć u izgradnji podiznog podesta za kćer D. H.,
12. Humanitarnoj udruzi "OD MENE ZA TEBE" iz Osijeka u iznosu od 5.432,84 kune, za materijal za uređenje kuće za djecu s poremećajem autističnog spektra u okviru humanitarne akcije "KUĆA ZA DAR",
13. Boćarskom klubu osoba s invaliditetom "Osječki osmijeh" iz Osijeka u iznosu od 3.000,00 kune, za troškove odlaska na Prvenstvo Hrvatske u boćanju za osobe s invaliditetom IV. kolo u Puli,
14. Udruzi paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije u iznosu od 2.000,00 kune, za projekt "Auto-mobilizacija",
15. Katoličkoj udruzi "Veronikin rubac" iz Osijeka u iznosu od 3.030,22 kune, za nabavku invalidskih kolica,
16. Udruzi gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije iz Osijeka u iznosu od 1.300,00 kune, za troškove odlaska na trening za tumače i prevoditelje znakovnog jezika pod nazivom "Uvod u etiku i profesionalno ponašanje",
17. Udruzi roditelja djece s posebnim potrebama "BARANJSKI LEPTIRIĆI" iz Belog Manastira u iznosu od 2.000,00 kuna, za projekt "Integracija u zajednicu".

U Proračunu Osječko-baranjske županije za 2014. u okviru Programa pomoći u zbrinjavanju osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju "Ivan Štark" planirana su sredstva namijenjena za pomoć u zbrinjavanju osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju u iznosu od 278.000,00 kuna.

Temeljem Rješenja Župana od 02. listopada 2014. godine odobrena je isplata iznosa od 60.000,00 kuna Centru za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" iz Osijeka za troškove poludnevnog boravka za odrasle osobe s invaliditetom u dislociranoj jedinici u Brijesću i to za plaće radnika, troškove prehrane korisnika i režijske troškove. Poludnevni boravak odraslih osoba s invaliditetom započeo je s radom 17. studenog 2014. godine. Radno vrijeme za korisnike je od 8 do 15 sati. Zaposlena su 2 djelatnika i to radni terapeut i medicinska sestra. Dvadeset korisnika poludnevnog boravka imali su užinu i ručak. Veći dio korisnika je s područja Grada Osijeka, ali je uključeno i nekoliko korisnika iz drugih područja Županije. Poludnevni boravak je zajednički projekt Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Grad Osijek je u 2014. godini osigurao prostor i opremu, a Županija, kako je navedeno, sredstva za plaće zaposlenika i materijalne troškove. Sredstva su u proračunima Grada i Županije osigurana i u 2015. godini, ali je krajnji cilj da ovaj projekt bude financiran iz državnog proračuna, razdjela resornog ministarstva.

Iz Proračuna Županije u 2014. godini temeljem Natječaja za financiranje programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju financirane su sljedeće udruge osoba s invaliditetom i članova obitelji osoba s invaliditetom:

- a) za programe iz područja zdravstva (u ukupnom iznosu 51.000,00 kuna)
 1. Društvo osoba s invaliditetom "Baranjsko Srce", Beli Manastir, 5.000,00 kuna, Prevencija - uspješno liječenje,
 2. Boćarski klub osoba s invaliditetom Osječki osmjeh, Osijek, 5.000,00 kuna, Rehabilitacija osoba s invaliditetom,
 3. Gradska liga protiv raka, Osijek, 10.000,00 kuna, Znanjem protiv raka,
 4. Klub liječenih žena na dojci MAMMAE, Osijek, 10.000,00 kuna, Sve za nas,
 5. Ogranak hrvatske lige protiv reumatizma za Osječko-baranjsku županiju, Klub reuma Našice, 2.000,00 kuna, Unaprjeđenje poboljšanja zdravlja i kvalitete življenja osoba s reumatskim bolestima i populacije treće dobi,
 6. Udruga cerebrovaskularnih bolesnika Osječko-baranjske županije, Osijek, 3.000,00 kuna, Spriječimo moždani udar,
 7. Udruga osoba s invaliditetom "MI", Valpovo, 3.000,00 kuna, MI ZA MI-Kreativne radionice kao radna terapija,
 8. Udruga roditelja djece s posebnim potrebama "BARANJSKI LEPTIRIĆI", Beli Manastir, 3.000,00 kuna, S vježbom nam je lakše,
 9. Udruga za pomoć osobama s invaliditetom "Duga" Općine Semeljci, 5.000,00 kuna, 5. Dugine igre,
 10. Udruga žena protiv raka "Roseta", Đakovo, 5.000,00 kuna, Održavanje predavanja i radionica s ciljem ranog otkrivanja raka dojke.
- b) za programe iz područja socijalne skrbi (u ukupnom iznosu 63.000,00 kuna)
 1. "Glas čovječnosti" - Udruga za potporu osoba s invaliditetom i hendikepom Osječko-baranjske županije, Osijek, 4.000,00 kuna, Pet elemenata-drveni trag u gipsu-kreativne radionice za osobe s invaliditetom,
 2. Klub laringektomiranih osoba Osijek (KLOOS), 3.000,00 kuna, Život nakon laringektomije VI,
 3. Boćarski klub invalida "Lastavice", Đakovo, 2.000,00 kuna, Boćajmo Zajedno
 4. Društvo za pomoć mentalno retardiranim osobama Osijek, Osijek, 3.000,00 kuna, "Poludnevni boravak" - priprema za samostalni život,
 5. Klub roditelja i djece s teškim invaliditetom "Novi dan", Osijek, 3.000,00 kuna, I mi smo tu,
 6. Mogu - terapijsko, rekreacijsko i sportsko jahanje za osobe s posebnim potrebama, Osijek, 4.000,00 kuna, Terapijski programi za djecu i mlade,
 7. Regionalni savez udruga invalida, Belišće, 4.000,00 kuna, Osnaživanje invalida rada i osoba s invaliditetom

8. Savez organizacija invalida Osječko-baranjske županije, Osijek, 4.000,00 kuna, Obilježavanje 30. Godišnjice postojanja SOI OBŽ
 9. Športski klub osoba s invaliditetom "Dlan", Osijek, 2.000,00 kuna, Terapeuti i slabovidne osobe,
 10. Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, Osijek, 5.000,00 kuna, Polagana idemo naprijed,
 11. Udruga gluhoslijepih osoba grada Osijeka, Osijek, 4.000,00 kuna, Pružanje psihološke i savjetodavne pomoći gluhoslijepim osobama,
 12. Konjički klub "Život i nada", Đakovo, 2.000,00 kuna, "Za bolje sutra",
 13. Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata općine Bilje, Bilje, 3.000,00 kuna, Memorijalni športski susret i druženje članova,
 14. Udruga slijepih Osječko-baranjske županije, Osijek, 4.000,00 kuna, Vratimo dostojanstvo slijepima,
 15. Udruga osoba s invaliditetom Našice, Našice, 3.000,00 kuna, Osnovna djelatnost Udruge,
 16. Udruga za djecu i mlade s poteškoćama u razvoju "Zvono" Belišće, Belišće, 5.000,00 kuna, Citadela- centar za zapošljavanje osoba s invaliditetom,
 17. Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo, Đakovo, 6.000,00 kuna, Budi mi podrška,
 18. Udruga invalida rada grada Osijeka, Osijek, 2.000,00 kuna, Pružimo im ruku
- c) za programe braniteljskih udruga proizašlih iz Domovinskog rata (u ukupnom iznosu 93.000,00 kuna)
1. Baranjska udruga hrvatskih branitelja oboljelih od PTSP-a, Beli Manastir, 3.000,00 kuna, Reduciranje simptoma PTSP-a kroz radionice,
 2. Hrvatsko društvo logoraša srpskih koncentracijskih logora Osječko-baranjske županije, Osijek, 5.000,00 kuna, Sjećanje,
 3. Karate klub "HVIDRA Osijek", Osijek, 5.000,00 kuna, Od hendikepa do hepienda,
 4. Udruga 100%-tnih HRVI I.skupine, Osijek, 10.000,00 kuna, 12. Zdravstveno-savjetodavni simpozij,
 5. Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata, Osijek, 50.000,00 kuna, Samopomoć i psihopomoć invalida, branitelja i njihovih obitelji-Tim za krizne situacije,
 6. Zajednica udruga HVIDRA-e Osječko-baranjske županije, 20.000,00 kuna, Poboljšanje kvalitete življenja ratnih vojnih invalida i njihovih obitelji

Za programe i projekte koje su udruge provodile tijekom godine, a koji su ocijenjeni važnim za određene skupine građana Županije, konkretno za osobe s invaliditetom i djecu s poteškoćama u razvoju, osigurana su određena sredstva u Proračunu Županije na posebnim pozicijama, a sredstva su udrugama dodijeljena po zahtjevu temeljem rješenja Župana i to za:

- a) za programe i projekte iz područja zdravstva (u ukupnom iznosu 20.500,00 kuna)
1. Društvu za zaštitu od dijabetesa Osijek u iznosu od 2.000,00 kuna, za provođenje aktivnosti na prevenciji od dijabetesa,
 2. Invalidskom društvu "ILCO" Osijek u iznosu od 2.000,00 kuna, za provođenje aktivnosti na edukaciji oboljelih od karcinoma debelog crijeva,
 3. Hrvatskoj udruzi za neurorehabilitaciju i restauracijsku neurologiju iz Osijeka u iznosu od 1.000,00 kuna, za organiziranje Poslijediplomskog tečaja "Multipla skleroza jučer, danas, sutra",
 4. Klubu liječenih alkoholičara "Tvrđa" iz Osijeka u iznosu od 5.000,00 kuna, za troškove sudjelovanja na obilježavanju 50 godina djelovanja klubova liječenih alkoholičara u Zagrebu,
 5. Hrvatskoj udruzi za neurorehabilitaciju i restauracijsku neurologiju iz Osijeka u iznosu od 1.000,00 kuna, za organiziranje tečaja I. kategorije "Kognitivni poremećaji i rehabilitacija",

6. Valpovačkom poduzetničkom centru d.o.o. iz Valpova u iznosu od 3.000,00 kuna, za provedbu projekta "Talasoterapije" za djecu s kroničnim respiratornim bolestima, alergijskim bolestima te kožnim alergijskim bolestima i psorijazom,
 7. Hrvatskoj udruzi za neurorehabilitaciju i restauracijsku neurologiju iz Osijeka u iznosu od 1.000,00 kuna za organiziranje Poslijediplomskog tečaja trajne izobrazbe I. kategorije "Nove spoznaje u dijagnostici i liječenju vrtoglavica",
 8. Klubu liječenih alkoholičara Osijek u iznosu od 1.500,00 kuna, za provođenje akcije "Trijezni tramvaj",
 9. Klubu žena liječenih na dojci MAMMAE Osijek u iznosu od 2.000,00 kuna, za sufinanciranje izdavanja "Monografije obilježavanja 20 godina djelovanja kluba",
 10. Klubu liječenih alkoholičara Našice u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove rada terapeuta sa ovisnicima i njihovim obiteljima uključujući djecu.
- b) za programe i projekte iz područja socijalne skrbi (u ukupnom iznosu 23.800,00 kuna)
1. Udruzi invalida rada iz Đakova u iznosu od 1.000,00 kuna, za troškove prijevoza na rehabilitaciju članova udruge u Zdravstveno turistički centar Banja Vrućica,
 2. Aikido klubu "Ivan Štark" iz Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za projekt "Zajedno u borbi protiv nasilja i bolesti ovisnosti",
 3. Udruzi invalida rada Grada Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za obilježavanje pedeset godina rada i djelovanja,
 4. Udruzi za rad sa socijalno osjetljivim skupinama "Korak" iz Darde u iznosu od 2.000,00 kuna, za projekt "Od krpice do torbice",
 5. Udruzi prijatelja starih športova "Baranjske lege" iz Belog Manastira u iznosu od 1.000,00 kuna, za održavanje turnira starih športova uz sudjelovanje socijalno ugroženih osoba te osoba s invaliditetom,
 6. Športskoj udruzi slijepih "Svjetlost" iz Osijeka u iznosu od 5.000,00 kuna, za organizaciju 6. Međunarodnog kuglačkog natjecanja "SPORT SLIJEPIH OSIJEK 2014",
 7. Udruzi za pomoć osobama s mentalnom retardacijom iz Đakova u iznosu od 3.000,00 kuna, za troškove 2. stručno znanstvenog skupa na temu Autistični poremećaji, dijagnostika, terapija i rehabilitacija,
 8. Udruzi invalida rada iz Đakova u iznosu od 1.000,00 kuna, za troškove prijevoza na rehabilitaciju članova udruge u Bizovačke toplice,
 9. Udruzi gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije iz Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za obilježavanje Međunarodnog dana gluhih,
 10. Udruzi invalida rada iz Đakova u iznosu od 1.000,00 kuna, za troškove prijevoza na rehabilitaciju članova udruge u Zdravstveno turistički centar Banja Vrućica,
 11. Udruzi gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije iz Osijeka u iznosu od 800,00 kuna, za dodjelu prigodnih paketića djeci povodom blagdana,
 12. Savezu organizacija invalida Osječko-baranjske županije iz Osijeka u iznosu od 3.000,00 kuna, za obilježavanje 30. godišnjice postojanja saveza organizacija invalida Osječko-baranjske županije,
- c) za programe i projekte braniteljskih udruga proizašlih iz Domovinskog rata (u ukupnom iznosu od 19.000,00 kuna)
1. Udruzi oboljelih branitelja istočne Slavonije iz Osijeka u iznosu od 1.000,00 kuna, za izradu kopija CD sa himnom 3. Gardijske brigade,
 2. Udruzi dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Republike Hrvatske, Podružnici Osječko-baranjske županije, Ogranku Erdut u iznosu od 4.400,00 kuna, kao financijska pomoć djeci hrvatskih branitelja slabijeg imovinskog stanja za odlazak na ljetovanje,
 3. Udruzi hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata središnjici Zagreb iz Zagreba u iznosu od 3.600,00 kuna, za troškove sudjelovanja djece hrvatskih branitelja na sportskim susretima pod nazivom "Susreti djece hrvatskih branitelja" koji će biti organizirani od 1. - 4. rujna 2014. godine u Savudriji,

4. Streljačkom klubu osoba s invaliditetom "KUNA" iz Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za troškove takmičenja u Hrvatskoj A2 ligi,
5. Udruzi ratnih vojnih invalida i dragovoljaca Domovinskog rata, Hrvatski dragovoljac iz Osijeka u iznosu od 2.000,00 kuna, za organizaciju memorijalnog maratona ROSINJAČA 91,
6. Udruzi hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata Osječko-baranjske županije, Gradskom odboru Osijek, Temeljnomo ogranku Filipovica u iznosu od 3.000,00 kuna, za obilježavanje značajnijih datuma iz Domovinskog rata,
7. Udruzi roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata iz Đakova u iznosu od 3.000,00 kuna, za prijevoz, vijence i lampione potrebne za obilazak bojišnice Gospić-Udbina.

I na kraju, u upravnim tijelima Osječko-baranjske županije od ukupno 166 radnika, 6 radnika ima rješenje o određenom stupnju invaliditeta.

V. OBLICI SKRBI ZA OSOBE S INVALIDITETOM KOJE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PROVODE CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB, CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU OSIJEK I HZZ - PS OSIJEK

S danom 31. prosinca 2014. godine u evidenciji **Centra za socijalnu skrb Beli Manastir** pravo na doplatu i njegu u punom opsegu imalo je 199 korisnika, pravo na doplatu i njegu u smanjenom opsegu imalo je 423 korisnika, pravo na osobnu invalidninu imao je 161 korisnik, pravo na status roditelja njegovatelja imalo je 47 roditelja, pravo na naknadu do zaposlenja imalo je 63 korisnika, uslugu smještaja u dom socijalne skrbi za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem imalo je 70 korisnika, uslugu smještaja u obiteljski dom za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem imala su 2 korisnika, uslugu smještaja u centrima za inkluzivnu podršku imalo je 7 korisnika te uslugu smještaja u udomiteljsku obitelj je imalo 65 korisnika.

Osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju **Centar za socijalnu skrb Donji Miholjac** osigurava prava temeljena na Zakonu o socijalnoj skrbi. Najčešće je to pravo na doplatu za pomoć i njegu, osobnu invalidninu, na naknadu do zaposlenja i skrb izvan vlastite obitelji. Tjelesno ili mentalno oštećene osobe te psihički bolesne osobe, uz navedena prava, istovremeno mogu biti korisnici i osnovnih prava iz sustava socijalne skrbi.

Zaključno s 31. srpnja 2015. godine, Centar je imao 262 korisnika doplatka za pomoć i njegu, 45 korisnika osobne invalidnine, 20 roditelja njegovatelja, 29 korisnika na naknadu do zaposlenja te 15 korisnika ostalih socijalnih usluga.

Osobe s invaliditetom putem **Centra za socijalnu skrb Đakovo** ostvaruju pravo na osobnu invalidninu, doplatu za pomoć i njegu, na naknadu do zaposlenja, pomoć za uzdržavanje, pomoć i njegu u kući, skrb izvan vlastite obitelji, pomoć za uključivanje u programe redovnih škola (integracija), troškove prijevoza radi osposobljavanja za samostalan rad i samozbrinjavanje te jednokratnu novčanu pomoć. Roditelji djece s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjima ostvaruju pravo na status roditelja njegovatelja.

2014. godine navedena prava koristilo je 547 osoba s invaliditetom, od toga 430 odraslih osoba i 117 djece. Od toga pravo na osobnu invalidninu ostvaruje 262 korisnika, pravo na naknadu do zaposlenja ima 53 korisnika, pravo na doplatu za pomoć i njegu u punom iznosu ostvaruje 66 korisnika (od toga 47 odrasle osobe i 19 djece), a doplatu za pomoć i njegu u smanjenom iznosu ima 34 korisnika (od toga 26 odraslih osoba i 8 djece). Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu ostvaruje 86 korisnika (77 odraslih osoba i 9 djece). Pravo na pomoć i njegu u kući, u okviru koje se pruža usluga organiziranja prehrane, odnosno nabava i dostava gotovih obroka u kući, ostvaruju 3 korisnika, odrasle osobe. Pravo na skrb izvan vlastite obitelji kao stalni smještaj ostvaruje 79 korisnika (od toga 65 odrasla osoba i 14 djece). 37 korisnika smješteno je u dom socijalne skrbi, 24 korisnika u udomiteljsku obitelj, 16 korisnika u obiteljski dom, a 2 su korisnika organiziranog stanovanja. Pravo na pomoć pri uključivanju u program odgoja i obrazovanja (integracija) ima 5 korisnika. Pravo na uslugu stručne pomoći u obitelji (patronaža) ostvaruje 47 korisnika. Pravo na status roditelja njegovatelja ostvaruje 77 roditelja.

U 2014. godini osobama s invaliditetom odobrene su 93 jednokratna novčana pomoć (od toga 17 djeci i 76 odraslim osoba s invaliditetom).

U evidenciji **Centra za socijalnu skrb Našice** s danom 31.12.2014. godine nalazilo se ukupno 1595 osobe s invaliditetom, a koje su korisnici nekog od prava ili usluga iz sustava socijalne skrbi. Prema tome pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom i smanjenom opsegu ostvarilo je 1255 korisnika, pravo na osobnu invalidninu 192 korisnika, pravo na status roditelja njegovatelja ostvaruje 57 roditelja, pravo na naknadu do zaposlenja 66 korisnika, uslugu smještaja u dom socijalne skrbi za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem 5 korisnika, uslugu smještaja u obiteljski dom za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem 2 korisnika, uslugu smještaja u centrima za inkluzivnu podršku 2 korisnika te uslugu smještaja u udomiteljsku obitelj 21 korisnik.

U 2014. godini **Centar za socijalnu skrb Valpovo** izvještava da su osobe s invaliditetom ostvarile sljedeća prava: doplatak za pomoć i njegu, osobna invalidnina, status roditelja njegovatelja, skrb izvan vlastite obitelji te naknada do zaposlenja. Ukupan broj korisnika koji koriste ova prava je 619, zaključno s 31. prosinca 2014. Godine.

Centar za socijalnu skrb Osijek pruža svim građanima, uključujući i osobe sa invaliditetom, široki spektar prava utemeljenih Zakonom o socijalnoj skrbi, Obiteljskim zakonom, a okvirno su to novčane pomoći i različite usluge socijalne skrbi.

U 2014. godini Centar izvještava da su osobe s invaliditetom ostvarile sljedeća prava: osobna invalidnina 363 korisnika, doplatak za pomoć i njegu 998 korisnika, status roditelja njegovatelja 81 korisnik, pomoć i njega u kući 69 korisnika te smještaj u ustanovi 270 korisnika i to 244 odrasle osobe i 26 djece.

Centar za profesionalnu rehabilitaciju izvještava da je tijekom 2014. godine u Skloništu za žrtve obiteljskog nasilja bila smještena jedna žena s lakom mentalnom retardacijom, jedna djevojčica (rođ. 2006. godine, koja je pohađala prvi razred osnovne škole po posebnom programu pod nadzorom defektologa), jedan dječak (rođ. 2000. godine, pohađao je šesti razred osnovne škole po prilagođenom programu) te jedno muško dijete (rođ. 2009. godine) i jedno žensko dijete (rođ. 2007. godine, a pohađali su dječji vrtić). Suradivali su s Osnovnom školom Vladimira Becića, Osnovnom školom Vijenac te s Dječjim vrtićem Stribor. Tijekom smještaja navedenih osoba u Skloništu osigurani su im smještaj, prehrana, briga o zdravlju te psihosocijalna i pravna pomoć i podrška, kao i ostvarivanje svih prava iz različitih područja. Djeci je omogućeno redovito pohađanje škole, a u Skloništu su im od strane stručnih djelatnika i volontera organizirane instrukcije iz pojedinih predmeta kroz individualni pristup prilagođen njihovim potrebama. Ukupno utrošena sredstva: 105.600,00 kuna. (Prihodi od vlastite djelatnosti).

Kroz obilježavanje prigodnih datuma kroz 2014. godinu, poput Milijarda ostaje za pravdu, Dan žena, Svjetski dan zdravlja, Nacionalni i Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, Međunarodni dan osoba s invaliditetom, Međunarodni dan ljudskih prava, organizirano niz javnih kampanja u cilju senzibiliziranja javnosti za probleme nasilja u obitelji, ali i specifično za osobe s teškoćama u razvoju i s invaliditetom. Kroz medije se kontinuirano promovirala web stranica Skloništa te se pozivali na mogućnost korištenja internetskog savjetovišta pa je tako u 2014. godini provedeno ukupno 41 savjetovanje. Ukupno korištena sredstva: 87.000,00 kn (Prihodi od vlastite djelatnosti).

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Osijek, izvještava da je tijekom 2014. godine sudjelovala u organizaciji i poticanju organiziranja edukacijskih programa, okruglih stolova, stručnih skupova s poslodavcima u cilju senzibiliziranja zapošljavanja osoba s invaliditetom. Navedene aktivnosti su:

1. Mjera Sufinanciranja zapošljavanja osoba s invaliditetom, čiji je cilj omogućiti zapošljavanje osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, kao i osigurati ostanak u zaposlenosti osoba s invaliditetom koje su u otkaznom roku zbog krivnje poslodavca. Ciljane skupine: nezaposlene osobe s invaliditetom prijavljene u evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te zaposlene osobe koje su u otkaznom roku temeljem viška radnika ili poslovno uvjetovanog otkaza. Tijekom 2014. godine kroz ovu mjeru u program je uključeno 7 osoba s invaliditetom. Ukupno utrošena sredstva: 267.900,00 kuna (Državni proračun).

2. Sufinanciranje zapošljavanja nezaposlenih osoba u javnom radu čiji je cilj zapošljavanje nezaposlenih osoba u javnim radovima, društveno korisnim radom potaknuti socijalnu uključenost i ublažiti socijalne posljedice nezaposlenosti kroz suradnju jedinica lokalne samouprave i institucija u njihovu vlasništvu, nevladinih udruga te povećati motiviranost za zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba i drugih ranjivih skupina nezaposlenih. Javni radovi zaposlili su putem ove mjere u 2014. godini 48 osoba s invaliditetom. Ukupno utrošena sredstva: 1.103.431,69 kuna (Državni proračun).
3. Potpora za samozapošljavanje "Tvoja inicijativa tvoje radno mjesto", potpora za samozapošljavanje namijenjena svim osobama bez ograničenja staža osiguranja ili radnog iskustva, zanimanja ili kvalifikacije. U 2014. godini kroz program sufinanciranja samozapošljavanja, zaposlile su se 2 osobe s invaliditetom. Ukupno utrošena sredstva: 50.000,00 kun (Državni proračun).
4. Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Tijekom 2014. godine su 2 osobe s invaliditetom uključene u stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa kod poslodavca koji ispunjavaju uvjete i kriterije. Ukupno utrošena sredstva: oko 45.000,00 kuna (Državni proračun).
5. Sudjelovanje predstavnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Osječkom vijeću. Udruga za rad s mladima i Grad Osijek provode projekt "Osječko vijeće za razvoj socijalnih usluga" koji je odobren na natječaju Jačanje regionalnih i lokalnih struktura za podršku razvoju civilnog društva. Cilj je uspostavljanje Osječkog vijeća za razvoj socijalnih usluga čije su zadaće, istraživanje problema, izrada Strategijskog plana, predlaganje mjera i aktivnosti za unapređivanje razvoja socijalnih usluga i slično.
6. Sudjelovanje predstavnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u obilježavanju Nacionalnog dana invalida Hrvatske sudjelujući na svečanoj sjednici Udruge invalida gdje je naglasak bio na mogućnostima osoba s invaliditetom.
7. Predstavnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje održali su predavanje na Okruglom stolu na temu "Mladi i zapošljivost", osposobljavanje za komunikacijskog posrednika u nastavi za gluhe i nagluhe učenike. Hrvatski Savez gluhih i nagluhih provodio je projekt "Poticanje zapošljavanja mladih kroz jačanje njihovih kompetencija za stjecanje boljeg položaja na tržištu rada" financiran sredstvima EU, s ciljem dodatne edukacije mladih, nezaposlenih visokoobrazovanih osoba do 29 godina starosti za posao komunikacijskog posrednika za gluhe i nagluhe učenike. Provedba je počela 01. rujna 2013. godine i trajala je 12 mjeseci.
8. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sudjelovao na radionici za radnu skupinu za planiranje županijskih socijalnih usluga kroz Program EU za Hrvatsku IPA Komponenta IV. Na radionici je održano predstavljanje finalnog modela baze podataka za socijalno planiranje uz kategorizaciju usluga i pružatelja usluga, ali i izvješća o analizi socijalne politike OBŽ. Dogovoren je početak rada na AP-u za 2015. godinu.
9. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sudjelovao na predstavljanju projekta za promicanje zapošljavanja osoba s invaliditetom "Druge lice invalidnosti" koji provode Mreža udruga osoba s invaliditetom Dalmacije i Udruge za rehabilitaciju i edukaciju VISOKI JABLANI. Projekt sufinanciran od strane EU iz Europskog socijalnog fonda. Projektom je planirana zagovaračka kampanja za zapošljavanje osoba s invaliditetom, koja se provodila u 6 većih hrvatskih gradova.
10. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sudjelovao na završnoj konferenciji koju je održala Udruga Mogu. Prikazane su naučene vještine korisnika projekta "Aktivnim uključivanje do zapošljavanja". Voditelj projekta je Udruga MOGU - terapijsko jahanje, a partner je Osječki centar za inkluziju. Cilj je bio uključiti osobe s intelektualnim teškoćama u radnju i društvenu sredinu, osposobiti ih za rad u konjogojstvu i pružiti im psihosocijalnu podršku, u svrhu razvoja socijalizacijskih i komunikacijskih vještina te povećanju njihovog samopouzdanja kao osnovnog preduvjeta za stupanje u svijet rada.

11. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sudjelovao je na prezentaciji sposobnosti i kapaciteta osoba s invaliditetom za poslodavce te predstavnike vlasti, javnih institucija i civilnog društva s ciljem unapređenja mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom motiviranjem poslodavaca za zapošljavanje i pružanje podrške osobama s invaliditetom na slobodnom tržištu rada, održana je prezentacija on-line komunikacijske platforme za zapošljavanje osoba s invaliditetom i otvaranje javne rasprave o novom Zakonu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Ukupna vrijednost projekta je 129.352,90 EUR, od čega EU sufinancira u iznosu od 99.361,99 EUR. Projekt sufinancira i Ured Vlade RH za udruge u iznosu od 21.413,64 EUR.
12. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sudjelovalo u akciji Športske udruge slijepih Svijetlost koja je održala akciju "Prošetajmo zajedno", bili su uključeni studenti, nastavnici i djecu osnovnih i srednjih škola, te zajedno prošetati uz pomoć bijelog štapa i poveza za oči. Na taj način senzibiliziralo se građane za specifikum slijepih osoba.
13. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sudjelovao na obilježavanju međunarodnog Dana bijelog štapa. Udruga slijepih Osječko-baranjske županije je organizirala obilježavanje međunarodnog Dana bijelog štapa.
14. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sudjelovao na Okruglom stolu koji se održao u sklopu projekta Model 4P= podrška+posloprimci+poslodavci+posao u sklopu grant sheme "Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja" Europskog socijalnog fonda. Projekt provode Centar za rehabilitaciju Silver kao nositelj projekta te partneri Grad Zagreb, Centar za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek", Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava, tvrtka SELECTIO d.o.o. i Institut za razvoj tržišta rada. Ukupna vrijednost projekta koji je financiran od strane Europske unije iznosi 245.151.00 EUR, dok Centar za rehabilitaciju Silver i partneri u sufinanciranju sudjeluju s 8,24%. Provedba projekta je započela 02. listopada 2013. godine, dok je planirano trajanje 13 mjeseci.
15. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sudjelovao je na prikazivanju dokumentarnog filma Udruge Spirit iz Rijeke, koja je u suradnji s PRONI Centrom za socijalno podučavanje predstavila izbor kratkih dokumentarnih filmova s festivala "UHVATI FILM" s tematikom invaliditeta. Prikazani su filmovi iz cijelog svijeta koji mijenjaju perspektivu. Cilje je bio upoznati mlade i širu javnost s problemima, ali i mogućnostima osoba s invaliditetom te time napraviti korak bliže osvještavanju građana o potrebi razumijevanja i uključivanja osoba s invaliditetom u sve sfere života zajednice.
16. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanja je sudjelovao na radionici koju je organizirala Hrvatska udruga poslodavaca u suradnji sa Zavodom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Organizirana je radionica na temu "Postupak zapošljavanja osoba s invaliditetom" u okviru Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom u HZZ-u, statističkim podacima o osobama s invaliditetom na HZZ-u i Mjerama aktivne politike za zapošljavanje osoba s invaliditetom.
17. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sudjelovao na proslavi obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom. U sklopu obilježavanja i 30 godina postojanja Saveza organizacija invalida Osječko-baranjske županije, Savez organizacija invalida OBŽ organizirao je svečani program prilikom kojeg se zahvalio institucijama koji pomažu u radu Saveza.
18. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje sudjelovao je na proslavi dana invalida kojega je organiziralo Društvo za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama Osijek. Tom prilikom su osobe s mentalnom retardacijom pripremile adekvatan program kako bi na taj način prezentirale rad u Društvu ali i mogućnosti osoba s intelektualnim teškoćama.

19. Kako je 1. siječnja 2014. godine stupio na snagu novi Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom naglasak je na upoznavanju poslodavca s mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom, ali i osoba s invaliditetom o novom Zakonu i mogućnostima koje donosi. Uz novi zakon, na snagu stupaju i novi Pravilnici koji za poslodavce donose velike promjene, ali i olakšavaju zapošljavanje osoba s invaliditetom. Mirjana Sudar je bila gost emisije na Gradskom radiju kako bi detaljnije upoznala poslodavce, ali i nezaposlene osobe s invaliditetom sa novim Zakonom i Pravilnicima te kakve sve oni promjene donose.
20. Predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sudjelovao na JOB shadowingu. U sklopu projekta "Model 4P - podrška + poslodavci + posloprimci + posao", Centar za rehabilitaciju Silver organizirao je Job shadowing za 5 zainteresiranih stručnih djelatnika iz 5 organizacija s područja cijele Hrvatske. Svrha trodnevnog posjeta bilo je upoznavanje sa Centrom za rehabilitaciju Silver i novorazvijenim uslugama za podršku zapošljavanja osoba s invaliditetom za posloprimce i poslodavce. Tijekom job shadowinga bilo je omogućeno izravno praćenje rada stručnjaka Centra Silver s posloprimcima i poslodavcima tijekom pružanja usluge u kontekstu projekta Model 4P. Ukupno utrošena sredstva su 1.466.331,69 kuna.

VI. ZAKLJUČAK

Temeljem podataka dostavljenih Osječko-baranjskoj županiji za 2014. godinu, a u svrhu izrade ovog Izvješća, može se zaključiti da je većina jedinica lokalne samouprave na području Županije provodila određene aktivnosti iz Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osoba s invaliditetom, odnosno da su jedinice lokalne samouprave, sukladno mogućnostima, provodile aktivnosti koji doprinose poboljšanju života osoba s invaliditetom.

Aktivnosti jedinica lokalne samouprave odnosile su se uglavnom na financiranje redovnog rada udruga osoba s invaliditetom. Zabrinjava što se u ovakav vid financiranja priključuju i neki gradovi, koji raspolažu značajnijim sredstvima i stručnim kadrovima za provedbu aktivnosti Strategije.

Iako su donošenjem nacionalnih strategija (2003. i 2007. godine) i uvođenjem institucije Pravobranitelja za osobe s invaliditetom, učinjeni znatni pomaci u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom i izjednačavanja njihovih mogućnosti u svim društvenim sferama, još uvijek je izrazito veliki jaz u pravima i mogućnostima između osoba s invaliditetom i osoba bez invaliditeta.

Često je prepreka ostvarivanju određenih prava osoba s invaliditetom nepoznavanje tih prava. Da bi realizirali neka od svojih prava osobe s invaliditetom odnosno članovi njihovih obitelji često lutaju od institucije do institucije. Stoga se ukazuje potreba osnivanja točke na kojoj bi osobe s invaliditetom, odnosno članovi obitelji tih osoba, mogle dobiti informaciju o svojim pravima, barem na regionalnoj razini. Možda bi jedno od rješenja bilo osnivanje dislociranih ureda Pravobranitelja za osobe s invaliditetom na način kako je to riješeno s uredima Pravobranitelja za djecu. Ako takvo rješenje nije moguće, potrebno je sagledati mogućnost rješavanja tog pitanja na lokalnoj razini.

Iako je još 2009. godine pravobraniteljica za osobe s invaliditetom organizirala prve rasprave koje su se vodile o terminologiji osoba s invaliditetom, nakon kojih je donesen i zaključak da se i dalje podržava terminologija iz tzv. "Sheratonske deklaracije" donesene 2003. godine, prema kojoj su jednoglasno podržani termini "osoba s invaliditetom" i "dijete s teškoćama u razvoju", nažalost, u pripremi ovoga Izvješća, još se uvijek susrećemo s nedovoljnom osvješćenošću institucija, tijela uprave, ali i udruga osoba s invaliditetom s korištenjem pojma "osoba s invaliditetom". Nažalost još uvijek veliki broj tijela, institucija i javnosti koriste pojam "invalidne osobe", koja sugerira da s osobom samom (zbog njezine krivnje) nešto nije u redu, pa je stoga politički i društveno uvredljiv, a pravno netočan pojam.

I na kraju, važno je ponoviti da osobe s invaliditetom čine preko 10% ukupnog broja građana, odnosno zauzimaju značajno mjesto u društvu i potencijal su koji društvo treba iskoristiti, a time osigurati i osobama s invaliditetom da se osjećaju korisnim članovima koji neće živjeti isključivo od socijalne pomoći i na marginama društva.